

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om naturgasforsyning og lov om Energinet¹

(Gennemførelse af ændret gasdirektiv, præcisering af transmissionsselskabers ansvar vedrørende gasforsyningssikkerhed, præcisering af ekspropriationsadgang for gasinfrastruktur m.v.)

§ 1

I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 466 af 18. maj 2011 og § 3 i lov nr. 494 af 1. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, som ændret ved direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas, EU-Tidende 2019, nr. L 117, side 1, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvalitet af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-tidende 2005, nr. L 239, side 1.«

2. § 6, nr. 20, affattes således:

»20) Opstrømsanlæg: Opstrømsrørledningsnet og tilknyttet behandlingsterminal på land, der drives samlet.«

3. § 6, nr. 27, ophæves.

Nr. 28 bliver herefter nr. 27.

4. I § 12, stk. 1, nr. 3, ændres »varetage forsyningssikkerheden« til: »varetage opgaver vedrørende forsyningssikkerheden«.

5. § 12, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Aftaler i medfør af stk. 1, nr. 4, der vedrører drift af transmissionsforbindelser mellem Danmark og et land uden for Den Europæiske Union, skal anmeldes til Forsyningstilsynet.«

6. I § 21, stk. 1 og 2, ændres »opstrømssystemer« til: »opstrømsanlæg«.

7. I § 37 d, stk. 1, 2. pkt., ændres »opstrømssystemvirksomhed« til: »opstrømsanlægsvirksomhed«.

8. Efter § 41 b indsættes:

»§ 41 c. Forsyningstilsynet kan til energireguleringsmyndigheder i lande omfattet af det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, til det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder og til Europa-

Kommissionen videregive oplysninger, som er omfattet af Forsyningstilsynets tavshedspligt efter forvaltningsloven, i det omfang det er nødvendigt for varetagelsen af Forsyningstilsynets, den modtagende energireguleringsmyndigheds, agenturets eller Europa-Kommissionens opgaver.

Stk. 2. Ved videregivelse af oplysninger til myndigheder, agenturet og Europa-Kommissionen i medfør af stk. 1 skal Forsyningstilsynet betinge videregivelsen af, at oplysningerne

- 1) er omfattet af en tavshedspligt hos modtageren, som svarer til den, Forsyningstilsynet er undergivet efter forvaltningsloven, og
- 2) kun kan videregives af modtageren med udtrykkeligt samtykke fra Forsyningstilsynet, til det formål, som samtykket omfatter, og til personer, der er omfattet af en tavshedspligt, som svarer til den, Forsyningstilsynet er undergivet efter forvaltningsloven.«

9. I § 55, *stk. 1*, ændres »Til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers virksomhed« til: »Til etablering og drift af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg «.

10. I § 55 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Til etablering og drift af de nødvendige opstrømsrørledningsnet og opstrømsanlæg kan energi-, forsynings- og klimaministeren, når almenvellet kræver det, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 3. Til etablering og drift af de nødvendige tilslutninger af opgraderingsanlæg til naturgasforsyningsnettet, jf. § 35 a, stk. 1, kan energi-, forsynings- og klimaministeren for tilslutning til transmissionsnettet eller kommunalbestyrelsen for tilslutning til distributionsnettet, når almenvellet kræver det, og når der efter § 35 a, stk. 1, er opnået ret til tilslutning, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

11. I § 55, *stk. 2*, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1« til: »stk. 1 og 2«.

12. I § 55 indsættes efter stk. 2, der bliver stk. 5, som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Ved ekspropriation for tilslutninger til distributionsnettet efter stk. 3 finder reglerne i kapitel 3 i lov om varmforsyning anvendelse, dog finder bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg ikke anvendelse. Ved ekspropriation for tilslutninger til transmissionsnettet efter stk. 3, finder reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom anvendelse.«

§ 2

I lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 27. juni 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 494 af 1. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »gasopstrømssystemvirksomhed« til: »gasopstrømsanlægsvirksomhed«.

2. I § 12, *stk. 1, nr. 2*, ændres »gasopstrømssystemer« til: »gasopstrømsanlæg«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gennemførelse af ændringsdirektivet til gasdirektivet

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Ændringsdirektivet

2.1.3. Klima, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2. Præcisering af transmissionsselskabers ansvar vedrørende gasforsyningssikkerhed

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Lov om naturgasforsyning og EU-reguleringen

2.2.1.2. Gasforsyningssikkerhed i praksis

2.2.2. Klima, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3. Ekspropriation for gasinfrastruktur

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Transmissionsniveau

2.3.1.2. Distributionsniveau

2.3.1.3. Ret til tilslutning af opgraderingsanlæg

2.3.2. Klima, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3.2.1. Transmissionsniveau og rådighedsindskrænkninger m.v.

2.3.2.2. Transmissionsniveau og opstrøm

2.3.2.3. Tilslutning af opgraderet biogas

2.4. Forsyningstilsynets hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til myndigheder uden for Danmark

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Klima, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

9. Sammenfattende skema

UDKAST

1. Indledning

Lovforslaget indeholder forslag om ændring af lov om naturgasforsyning og lov om Energinet.

Lovforslaget vil for det første gennemføre en bestemmelse i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas. Direktiv 2019/692/EU benævnes herefter ændringsdirektivet, og direktiv 2009/73/EF benævnes herefter gasdirektivet. Lovforslaget indeholder for det andet forslag til en præcisering af omfanget af et transmissionsselskabs ansvar i forhold til gasforsyningssikkerheden, for det tredje en præcisering af bestemmelser om ekspropriation for to typer gasinfrastruktur og for det fjerde et forslag af ordensmæssige hensyn vedrørende Forsyningstilsynets hjemmel til videregivelse af fortrolige oplysninger til myndigheder uden for Danmark. Herudover indeholder lovforslaget forslag til enkelte mindre ændringer af lov om naturgasforsyning af ordensmæssige hensyn, som også medfører forslag til tilsvarende mindre ordensmæssige ændringer af lov om Energinet.

Ændringsdirektivet har relationer til sagen om Nord Stream 2, der er en gastransmissionsforbindelse mellem Rusland og Tyskland. Ændringsdirektivets overordnede formål er at præcisere anvendelsesområdet for gasdirektivet, så der sikres en fælleseuropæisk tilgang for sådanne gastransmissionsforbindelser. Med ændringsdirektivet og den fælleseuropæiske tilgang sikres fælles spilleregler på det indre marked og forsyningssikkerheden forventes højnet. Således vil tredjelands-gastransmissionsforbindelser, der er beliggende inden for EU, nærmere bestemt inden for medlemsstaternes land- og søterritorie, være underlagt de samme regler, som gælder for gastransmissionsforbindelser inden for EU, det vil sige mellem EU-medlemsstater. Gasdirektivet er i Danmark gennemført i lov om naturgasforsyning og i regler udstedt i medfør af lov om naturgasforsyning. Lov om naturgasforsyning gælder på land, søterritoriet, i den eksklusive økonomiske zone og på dansk kontinentalsokkelsområde, hvorfor danske regler i høj grad allerede tager højde for direktivændringerne. Transmissionsforbindelser på dansk land- og søterritorie, der forbinder det danske gastransmissionssystem med tredjelande, er med andre ord allerede omfattet af lov om naturgasforsyning. Med lovforslaget foreslås dog en enkelt ændring af lov om naturgasforsyning for at gennemføre et nyt krav i ændringsdirektivet om, at tekniske aftaler om drift af transmissionsforbindelser til og fra tredjelande skal anmeldes til de regulerende myndigheder, dvs. Forsyningstilsynet i Danmark. Ændringsdirektivet skal være gennemført i national ret senest den 24. februar 2020, men som følge af Danmarks engagement i forhandlingerne om en direktivændring, og dermed det danske ønske om en fælleseuropæisk løsning, vurderes det mest hensigtsmæssigt med en fremskyndet gennemførelse 1. januar 2020.

Gasforsyningssikkerheden vil i den forestående periode være udfordret med bortfald af den største naturgasforsyningskilde i forbindelse med nedlukningen og genopbygningen af Tyra-komplekset i den danske Nordsø. Der er derfor fundet behov for en tydeliggørelse af ansvaret for gasforsyningssikkerhed. Det følger af § 12, stk. 1, nr. 3, i lov om naturgasforsyning, at gasforsyningssikkerheden skal varetages af et transmissionsselskab. Bestemmelsen foreslås ændret for at præcisere, at transmissionsselskaber varetager visse opgaver vedrørende gasforsyningssikkerheden frem for at have eneansvar for gasforsyningssikkerheden. Baggrunden for forslaget om præcisering er EU-forordning nr. 2017/1938/EU af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden (herefter benævnt gasforsyningssikkerhedsforordningen), hvorefter gasforsyningssikkerheden er et fælles ansvar, der både påhviler myndighederne og naturgasforsyningsvirksomhederne (dvs. også naturgasleverandører og købere af naturgas, de såkaldte transportkunder m.fl.) inden for deres respektive aktivitets- og kompetenceområder.

Med lovforslaget vil der skabes bedre overensstemmelse mellem lov om naturgasforsyning og fællesansvaret for gasforsyningssikkerhed efter gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Lovforslaget vil herudover præcisere lov om naturgasforsyning for så vidt angår ekspropriationsadgang for opstrømsrørledningsinfrastruktur og vil også indeholde en præcisering af ekspropriationsadgangen for tilslutning af opgraderet biogas. Dansk gasinfrastruktur blev i overvejende grad etableret i 1980'erne, og der har ikke siden været væsentlige omfattende nyetablering af gasinfrastruktur i Danmark. I den mellemliggende periode fra 1980'erne til i dag er der i kraft af EU-reguleringen opstået juridiske sondringer mellem infrastrukturerne på transmissionsniveau på trods af de fysiske ligheder. Denne sontring er mellem opstrøms- og transmissionsvirksomhed. Den EU-retlige sontring afspejles ikke i lov om naturgasforsynings nuværende bestemmelse om ekspropriation. Den dagældende oprindelige bestemmelse om ekspropriation fra 1972 er med mindre redaktionelle ændringer blevet videreført i den nyeste hovedlov fra 2000. Den gældende bestemmelse omfattede og omfatter ekspropriation for den infrastruktur, som i kraft af EU-reguleringen er blevet juridisk udskilt fra transmission som opstrøm.

Med lovforslaget foreslås endvidere af ordensmæssige hensyn en bestemmelse, der vil indebære, at Forsyningstilsynets hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til energireguleringsmyndigheder i det europæiske økonomiske samarbejdsområde (EØS) fremgår af lov om naturgasforsyning. I dag er hjemlen forankret i en bestemmelse i lov om elforsyning for både el- og gassektoren, men vil med lovforslaget fremover også fremgå direkte af lov om naturgasforsyning.

Endelig indeholder lovforslaget forslag om en række mindre, ordensmæssige ændringer af lov om naturgasforsyning og lov om Energinet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gennemførelse af ændringsdirektivet til gasdirektivet

2.1.1. Gældende ret

Den gældende § 12, stk. 1, nr. 4, i lov om naturgasforsyning medfører, at transmissionsselskaber skal samarbejde med andre transmissionsselskaber i Danmark og udlandet om en effektiv udveksling af naturgas. I forbindelse hermed kan de bl.a. indgå aftaler. Transmissionsselskaber er i henhold til § 6, nr. 28, i lov om naturgasforsyning enhver fysisk eller juridisk person, der varetager transmissionsfunktionen.

Der er i dag ikke indgået sådanne aftaler.

Der er ingen krav efter gældende ret om, at aftaler, der indgås med udenlandske transmissionsselskaber, herunder transmissionsselskaber i tredjelande, skal anmeldes.

I medfør af § 41 a fastsætter energi-, forsynings- og klimaministeren nærmere regler for, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage.

2.1.2. Ændringsdirektivet

Artikel 48 a i gasdirektivet er ny, jf. ændringsdirektivets artikel 1, nr. 8. Bestemmelsens 1. pkt. indebærer, at transmissionsselskaber eller andre økonomiske aktører kan opretholde eller indgå tekniske aftaler om spørgsmål vedrørende drift af transmissionsforbindelser mellem en medlemsstat og et tredjeland. Det fremgår af artikel 48 a, 2. pkt., at aftalerne skal være forenelige med EU-retten og relevante afgørelser truffet

af de nationale regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater. De regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater skal underrettes om sådanne aftaler.

2.1.3. Klima, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er tale om en ny direktivbestemmelse, der skal gennemføres i dansk lovgivning, i det omfang den ikke allerede er dækket af gældende lov.

Det vurderes, at artikel 48 a, 1. pkt., om muligheden for at indgå tekniske aftaler vedrørende drift af transmissionsforbindelser mellem en medlemsstat og et tredjeland er gennemført ved den gældende § 12, stk. 1, nr. 4, i lov om naturgasforsyning.

Det er i forbindelse med denne vurdering især blevet overvejet, om bestemmelsen i § 12, stk. 1, nr. 4, bør ændres i lyset af, at direktivet benytter begrebet »transmissionssystemoperatører eller andre økonomiske aktører« for at betegne parterne i aftaler omtalt i artikel 48 a, 1. pkt. § 12, stk. 1, nr. 4, i lov om naturgasforsyning bruger hertil alene begrebet »transmissionsselskab«, der er det begreb, som i dansk lovgivning betegner en transmissionssystemoperatør i direktivets forstand. Det væsentligste i forhold til transmissionsselskaber vurderes at være varetagelsen af transmissionsfunktionen, som det fremgår af § 6, nr. 28, i lov om naturgasforsyning.

Ved at udvide kredsen af mulige aftaleparter til andre »økonomiske aktører« tager direktivet imidlertid højde for forskellige mulige ejer- og operatørkonstruktioner bag transmissionsforbindelser. Der behøver således ikke være sammenfald mellem ejerskab og drift af en transmissionsforbindelse, som det er tilfælde i Danmark. Som konsekvens heraf kan det ikke udelukkes, at en aftale vedrørende drift af en transmissionsforbindelse til et andet land skal indgås ikke alene med en modpart i det pågældende land, men at der i henhold til den konkrete ordning vedrørende ejerskab og drift af transmissionsforbindelsen i det pågældende land kan være nødvendigt, at indgå aftalen med f.eks. både ejeren og operatøren af transmissionsforbindelsen, hvis der konkret ikke er sammenfald mellem de to.

Dette forhold er imidlertid ikke noget nyt, hvorfor det vurderes, at den gældende bestemmelse i § 12, stk. 1, nr. 4, selv om den kun nævner transmissionsselskaber, allerede i dag giver mulighed for, at et dansk transmissionsselskab kan indgå aftaler om effektiv udveksling af naturgas, herunder tekniske aftaler om drift af transmissionsforbindelser til et tredjeland, med den eller de modparter i udlandet, der i henhold til den ordning, der gælder i det berørte land, er berettiget til at indgå sådanne aftaler, om end de ikke er transmissionsselskaber i dansk rets forstand.

Det foreslås imidlertid, at der tilføjes en ny § 12, stk. 2, i lov om naturgasforsyning, hvorefter samarbejdsaftaler i henhold til § 12, stk. 1, nr. 4, der vedrører drift af transmissionsforbindelser mellem Danmark og et land uden for EU vil skulle anmeldes til Forsyningstilsynet. I Danmark er Forsyningstilsynet den regulerende myndighed i gasdirektivets forstand. Herved gennemføres det ændrede gasdirektivs nye krav i medfør af den nye artikel 48 a, 2.pkt.

Det er hensigten, at bestemmelsen vil blive suppleret ved regler, som ministeren kan fastsætte med hjemmel i § 41 a i lov om naturgasforsyning. Formålet med de supplerende regler på bekendtgørelsesniveau vil være at præcisere Forsyningstilsynets opgave i opfølgning på anmeldelsen af de pågældende aftaler. Det påtænkes i denne forbindelse bl.a. at fastsætte regler om inddragelse af energi-, forsynings- og klimaministerne i den del af vurderingen, der vedrører aftalernes overensstemmelse med EU-retten, hvor det vil være relevant.

2.2. Præcisering af transmissionsselskabers ansvar vedrørende gasforsyningssikkerheden

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Lov om naturgasforsyning og EU-reguleringen

Formålet med lov om naturgasforsyning er blandt andet opfyldelse af EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU, jf. lovens § 1, stk. 1.

I medfør af § 12, stk. 1, nr. 3, i lov om naturgasforsyning skal et transmissionsselskab varetage forsyningssikkerheden i Danmark. Det følger endvidere af § 12, stk. 3, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1, herunder regler om afgrænsning af opgaverne. Bemyndigelsen i § 12, stk. 3, er blevet udnyttet ved at ministeren har udstedt bekendtgørelse nr. 962 af 27. september 2012 om varetagelse af naturgasforsyningssikkerheden (herefter gasforsyningssikkerhedsbekendtgørelsen).

Efter gasforsyningssikkerhedsbekendtgørelsens § 2 er det pålagt Energinet at varetage de overordnede planlægningsmæssige og operative opgaver i forbindelse med varetagelsen af gasforsyningssikkerheden efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningssikkerheden. Ved at bestemmelsen nævner Energinet, tages der højde for, at der i praksis i dag kun findes et transmissionsselskab, der varetager naturgastransmissionsvirksomhed inden for det danske gassystem. Dette er et helejet datterselskab under Energinet. Når dette selskab efterfølgende omtales i lovforslaget, benævnes det Energinets gastransmissionsselskab (Energinet Gas TSO A/S).

Gasforsyningssikkerhedsforordningen fastlægger i art. 3, stk. 1, »at gasforsyningssikkerhed er et fælles ansvar, som påhviler naturgasvirksomhederne, medlemsstaterne, navnlig gennem deres kompetente myndigheder, og Kommissionen inden for deres respektive aktivitets- og kompetenceområder«. Naturgasvirksomhederne er i gasdirektivet defineret som enhver fysisk eller juridisk person, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af naturgas, herunder LNG, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske og/eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, men som ikke er endelig kunde, jf. artikel 2, nr. 1. LNG er en forkortelse af den engelske betegnelse for flydende naturgas, Liquefied Natural Gas.

Det fremgår endvidere af gasforsyningssikkerhedsforordningen, at den kompetente myndighed skal fastlægge roller og ansvarsområder for de forskellige berørte aktører, når den gennemfører foranstaltninger i forordningen, jf. artikel 3, stk. 4. Således skal den forebyggende handlingsplan, som medlemsstaterne er forpligtede til at udarbejde i medfør af forordningen, indeholde de forpligtelser, der er pålagt bl.a. naturgasvirksomhederne, jf. artikel 8 og artikel 9, stk. 1, litra d. Endvidere skal nødplanen, som medlemsstaterne skal fastsætte i medfør af forordningen, definere roller og ansvarsområder for bl.a. naturgasvirksomheder, jf. artikel 8 og artikel 10, stk. 1, litra b. Planerne skal anvendes henholdsvis forinden og under en eventuel nødsituation. En nødsituation er, som defineret i gasforsyningssikkerhedsforordningens art. 11, stk. 1, litra c, og skal forstås som en situation, når gasmarkedet ikke længere kan fungere med manglende gas til følge. Gasmarkedet kan i en nødsituation ikke længere forsyne markedet selv, og der kan derfor ibrugtages ikkemarkedsbaserede tiltag, som i bilag VIII til gasforsyningssikkerhedsforordningen.

I medfør af gasforsyningssikkerhedsforordningens artikel 3, stk. 2, 1. pkt., udpeger hver medlemsstat en kompetent myndighed (Energistyrelsen er udpeget som den kompetente myndighed i Danmark). Medlemsstaten kan give den kompetente myndighed mulighed for at uddelegere specifikke opgaver efter forordningen til andre organer, jf. artikel 3, stk. 2, 2. pkt.

Gasforsyningssikkerhedsforordningen indeholder en infrastrukturstandard i artikel 5. Der skal ved afbrud af en medlemsstats største enkeltstående gasinfrastruktur være tilstrækkelig teknisk kapacitet i den resterende infrastruktur, så gasforsyningen vil kunne opretholdes på en særlig kold vinterdag. Infrastrukturstandarden skal være beskrevet i den forebyggende handlingsplan, og hænger sammen med spørgsmålet om tilstrækkelig transportkapacitet, jf. afsnit 2.2.1.2.

Desuden indeholder gasforsyningssikkerhedsforordningen en gasforsyningsstandard i artikel 6. Formålet er, at sikre forsyningen til en særlig kreds af beskyttede kunder under ekstreme vejrforhold eller ved afbrydelse af medlemsstatens største enkeltstående gasinfrastruktur. Det er medlemsstaterne, som fastsætter den særlige kreds af beskyttede kunder i medfør af gasforsyningssikkerhedsforordningens art. 2, nr. 5. Den forebyggende handlingsplan skal bl.a. udpege de naturgasvirksomheder, der skal træffe foranstaltninger for at sikre forordningens gasforsyningsstandard i forhold de beskyttede kunder. I Danmark er det eksempelvis Energinets gastransmissionsselskab. Gasforsyningsstandarden hænger ikke sammen med spørgsmålet om tilgængelige gasforsyninger, jf. afsnit 2.2.1.2.

Transmissionsselskaber skal efter lov om naturgasforsynings § 10 b være ejermæssigt adskilt fra produktions- og handelsaktiviteter. Bestemmelsen gennemfører bestemmelserne om ejermæssig adskillelse i gasdirektivets artikel 9. Handelsaktiviteter omfatter bl.a. gasforsyning, dvs. salg, herunder videresalg, af naturgas til kunder, jf. § 6, nr. 6, i lov om naturgasforsyning. Der er hermed tale om et grundlæggende forbud mod at transmissionsselskaber driver gasforsyning, dvs. salg, herunder videresalg af naturgas til kunder.

2.2.1.2. Gasforsyningssikkerhed i praksis

Såvel lov om naturgasforsyning som EU-reguleringen gør brug af begrebet gasforsyningssikkerheden uden nærmere at skelne mellem forskellige aspekter af gasforsyningssikkerheden. Det vurderes, at begrebet omfatter tre delelementer: 1) tilgængelighed af gas på forbrugsdagen, 2) tilstrækkelig teknisk transportkapacitet i det samlede, sammenhængende gassystem og 3) systemintegritet. De enkelte delelementer kan nærmere beskrives som følger:

Tilgængelighed af gas på forbrugsdagen indebærer, at de gasmængder, der er til rådighed til forsyning af gaskunderne, inklusive oplagret gas, skal være tilstrækkelige til at imødekomme de danske gaskunders gasbehov, både under normale og ekstreme vejrforhold med ekstraordinær stor efterspørgsel, og når sæsonbestemte forbrugsmønstre tages i betragtning. Gasforsyningssikkerhedsforordningen indeholder i kraft af gasforsyningsstandarden et konkret værktøj til sikring af de beskyttede kunder under en nødsituation, men netop ikke nogen aktiv beskyttelse af det ikkebeskyttede marked. Det bemærkes, at gasforsyningsstandarden derfor ikke har noget med normaldriften af markedet at gøre.

Tilstrækkelig teknisk kapacitet i det samlede gassystem forudsætter tilstrækkelig transportkapacitet i transmissions- og distributionssystemerne, suppleret af lagerkapacitet, til at kunne dække gaskundernes forbrugsbehov inden for sæson- og døgnvariationerne, der ligeledes er vejrafhængige. Tilstrækkelig transportkapacitet berører dog ikke spørgsmål om gassens fysiske tilgængelighed (tilstedeværelse). Gasforsyningssikkerhedsforordningens infrastrukturstandard er et konkret myndighedsværktøj over for infrastrukturejere til sikring af den tilstrækkelige kapacitet. Hensynet til et veludbygget infrastruktursystem gennem forudgående hensigtsmæssig planlægning fremgår eksempelvis også af gasdirektivets art. 5.

Systemintegritet indebærer, at den operationelle funktionalitet af systemet fra produktion til forbruger skal være sikret, så det samlede gassystem fungerer hensigtsmæssigt og pålideligt. Hvis systemintegriteten forringes, kan den fysiske infrastruktur holde op med at fungere fuldstændigt, men transportkapaciteten kan

også forringes uden nødvendigvis at føre til et fuldstændigt stop. Systemintegriteten skal derfor i første omgang sikre, at den fysiske infrastruktur fungerer, herefter at den fysiske infrastruktur fungerer optimalt, så de tilgængelige gasmængder ikke mindskes på grund af rent tekniske forhold. Det kræver dels en aktiv styring af trykket i gassystemet, som på daglig basis skal balanceres, men også at den vedligeholdelsesmæssig stand af infrastrukturen er god, så risici for tekniske nedbrud i gassystemet minimeres.

De enkelte delelementer ovenfor spiller sammen, hvilket reflekteres i gasforsyningssikkerhedsforordningens art. 3, stk. 1, der bygger på et fælles ansvar af bl.a. naturgasforsyningsvirksomhederne (i direktivets brede forståelse) inden for de forskellige aktørers aktivitets- og kompetenceområder.

De forskellige aktørers ansvar for og roller i forhold til de enkelte delelementer af gasforsyningssikkerheden afhænger af, hvilken type naturgasvirksomhed der er tale om. Energinets transmissionsselskab er som transmissionsselskab ansvarlig for, i samarbejde med den kompetente myndighed (Energistyrelsen) at sikre den tilstrækkelige transportkapacitet i transmissionssystemet. Ligeledes er Energinets transmissionsselskab ansvarlig for sikringen af systemintegriteten. Tilgængelighed af gas til forsyning af gaskunder på forbrugsdagen påhviler derimod markedsaktørerne, dvs. købere af gas (grossister) og gasleverandører. Kun i en nødsituation, hvor markedet ikke længere fungerer, varetager Energinets transmissionsselskab gasleverancen, i det omfang markedsaktørerne ikke er i stand til at opfylde deres forpligtelser, for at undgå et nedbrud af transportsystemet som følge af ubalancer. Parallelt hermed sikrer Energinets transmissionsselskab samtidig opretholdelsen af gasforsyningsstandarden i forhold til de beskyttede kunder, men netop alene til brug på et tidspunkt, hvor markedet ikke længere fungerer, dvs. under en nødsituation.

Energinets transmissionsselskabs ansvar for fysiske gasleverancer i en nødsituation følger af § 12, stk. 1, nr. 3, jf. bemærkningerne til § 12, stk. 1, nr. 3, i lov om naturgasforsyning, jf. Folketingstidende 2004-2005, tillæg A, side 2394-2395. Heraf fremgår det, at et transmissionsselskab har ansvaret for de fysiske leverancer i forbindelse med en nødforsyningssituation. Et transmissionsselskabs forpligtelser efter § 12, stk. 1, nr. 3, har derfor sit ophæng i sikringen af både tilstrækkelig teknisk kapacitet og systemintegriteten. Det indbefatter imidlertid ikke en forpligtelse at sikre tilgængeligheden af gasforsyninger generelt, hvilket netop er en forpligtelse for markedsaktørerne.

2.2.2. Klima, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Indholdet af både national og EU-regulering, som beskrevet i afsnit 2.2.1.1. ovenfor, skal spille sammen med den liberaliserede del af gassektoren for at understøtte hinanden. Samspillet sker med udgangspunkt i de implicite begrænsninger for, hvad de forskellige typer af naturgasvirksomheder kan varetage af opgaver inden for deres respektive kompetenceområder. Dette gælder navnlig naturgasvirksomheder, som er transmissionsselskaber - eksempelvis Energinets transmissionsselskab.

Gasforsyningssikkerheden omfatter de tre delelementer som beskrevet ovenfor i afsnit 2.2.1.2., hvor opgaven om at sikre tilgængeligheden af gasforsyninger netop indtager en særlig rolle i samspillet mellem de forskellige naturgasvirksomheder.

Begrænsningerne i forhold til transmissionsselskabers ansvar som beskrevet ovenfor i afsnit 2.2.1.1 understøttes ved, at der i gasdirektivet stilles et grundlæggende krav om, at transmissionsselskaber er ejermæssigt adskilt fra produktions- eller forsyningsopgaver, jf. lov om naturgasforsynings § 10 b, og dermed ikke må drive gasforsyningsvirksomhed. Forsyningsvirksomhed (handel med gas) er en forudsætning for at kunne sikre tilgængeligheden af naturgas.

Dermed kan Energinets transmissionsselskab ikke være ansvarlig for den samlede gasforsyningssikkerhed for Danmark, inkluderende tilgængeligheden, dvs. sikringen af, at gassen fysisk er til stede på forbrugsdagen.

Lovforslaget vil derfor på denne baggrund præcisere, at et transmissionsselskab alene varetager visse opgaver vedrørende forsyningssikkerhed i Danmark for dermed at udtrykke, at det ikke er gasforsyningssikkerheden i sin helhed, som transmissionsselskabet har ansvaret for.

2.3. Ekspropriation for gasinfrastruktur

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Transmissionsniveau

I medfør af § 55, stk. 1, i lov om naturgasforsyning kan energi-, forsynings- og klimaministeren, når almenvellet kræver det, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers virksomhed. Det følger af § 55, stk. 2, at ekspropriation efter stk. 1 finder sted efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Det fremgår af bemærkningerne til § 55, som vedtaget ved lov nr. 449 af 31. maj 2000, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, L 239 som fremsat, side 6529-6585, at der med mindre redaktionelle ændringer er tale om en videreførsel af § 6 fra den dagældende lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning. Det bemærkes i den forbindelse, at den dagældende bestemmelse er blevet anvendt til etablering af det overordnede danske gassystem, som dengang i reguleringen samlet blev benævnt transmissionsanlæg, men som i dag kendes som henholdsvis transmission og opstrøm. Det danske gassystem blev historisk set etableret i 1980'erne på baggrund af anlægslov for naturgasforsyning nr. 323 af 8. juni 1979, som supplerede den dagældende lov om naturgasforsyning nr. 294 af 7. juni 1972. Den overordnede etablering af gassystemet på transmissionsniveau blev igen suppleret af den lokale udbredning af naturgas som brændsel via de lokale distributionssystemer efter varmeplanlægningen i lov om varmforsyning. Den dagældende bestemmelse er med andre ord blevet anvendt til ekspropriationsforretninger for gasinfrastruktur, som først senere blev juridisk udskilt som opstrøm. Den gældende § 55 i lov om naturgasforsyning viderefører hidtidig praksis.

Eksempelvis kan følgende nedslagspunkter i gasdirektivet fremhæves ift. forskelle i reguleringen som følge af den indførte sondring mellem opstrøm og transmission. Definitionen af opstrømsrørledningsnet i art. 2, nr. 2, over for definitionen af transmissionsaktiviteten i art. 2, nr. 3, kravet om ejermæssig adskillelse finder ikke anvendelse for opstrømsrørledningsnettet, men for transmissionssystemet, jf. art. 9 til 11, i art. 32, kravet om reguleret adgang for transmissions-, distributionssystemer og LNG-faciliteter over for reguleret adgang i art. 34 – der er valgfrihed mellem reguleret eller forhandlet adgang til lager, jf. art. 33.

Gældende praksis for anvendelse af § 55 er, at hvis bygherre vurderer behov for ekspropriation i forhold til et konkret gasprojekt på transmissionsniveau, så fremsendes der anmodning om tilladelse til ekspropriation til energi-, forsynings- og klimaministeren. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan herefter give tilladelse til at iværksætte ekspropriation for projektet, hvorefter ekspropriation finder sted efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. § 55, stk. 2, i lov om naturgasforsyning. Energistyrelsen varetager opgaven på vegne af energi-, forsynings- og klimaministeren, jf. § 3, stk. 1, nr. 6, i bekendtgørelse nr. 1512 af 15. december 2017 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Før ansøgningen om tilladelse til at iværksætte ekspropriation fremsendes til energi-, forsynings- og klimaministeren vil det konkrete projekt typisk have opnået tilladelse efter enten § 4 i lov om Energinet (hvis Energinet er bygherre) eller § 13 i lov om naturgasforsyning (generelt anvendelig, hvis der ikke er tale om Energinet). Efter begge bestemmelser kan energi-, forsynings- og klimaministeren give tilsagn om projektets forenelighed med en række kriterier som eksempelvis øget forsyningssikkerhed. Energistyrelsen varetager opgaven om tilladelse efter § 13 i lov om naturgasforsyning på vegne af energi-, forsynings- og klimaministeren, jf. § 3, stk. 1, nr. 6, i bekendtgørelse nr. 1512 af 15. december 2017 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser. I forhold til tilladelse efter § 4 i lov om Energinet udstedes tilladelse af energi-, forsynings- og klimaministeren, mens der i henhold til praksis indhentes indstilling fra Energistyrelsen. Dette da Energistyrelsen i forvejen på vegne af ministeren varetager ministerens beføjelser i medfør af § 4 i lov om energinet, når omkostningerne til udbygning og ændring i transmissionsnettet vurderes til at være mindre end 100 mio. kr., jf. § 12 i bekendtgørelse 1034 af 4. november 2011 om anvendelse af naturgasforsyningsnettet og planer for det fremtidige behov for gastransmissionskapacitet.

I forhold til andre relevante tilladelser for konkrete anlægsprojekter følger tilladelserne herom anden lovgivning. Der kan eksempelvis være tale om miljøtilladelse og/eller tilvejebringelse af plangrundlaget efter planloven.

Medmindre andet fremgår af den lov, der hjemler ekspropriation, kan der ved ekspropriationen 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til arealer eller bygninger, samt tilbehør hertil, 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejerens rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over faste ejendomme, 3) endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over faste ejendomme, jf. § 2 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. I medfør af § 4 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom ledes ekspropriationer, der omfattes af denne lov, af kommissarierne ved statens ekspropriationer. I medfør af § 5 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom behandler kommissionerne forslag om ekspropriation og fastsætter erstatning for ekspropriationerne, som foretages. Ekspropriationskommissionens kendelser efter lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom kan efterprøves af en taksationskommission i henhold til § 7, jf. § 19, stk. 1.

Det bemærkes den forbindelse, at praksis for gennemførte ekspropriationsforretninger i gassektoren blandt andet indbefatter rådighedsindskrænkninger som omtalt i § 2, nr. 2, i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation.

2.3.1.2. Distributionsniveau

Det følger af lov om varmemforsynings § 2, stk. 1, at anlæg til produktion og fremføring af naturgas som udgangspunkt ikke er omfattet af loven. Planlægningen og udbygningen af distributionssystemerne i naturgassektoren har historisk set fulgt varmeplanlægningen. Varmeplanlægningen har dog historisk set været og bliver stadig varetaget af kommunerne. Det fremgår derfor af lov om varmemforsynings § 2, stk. 3, at for så vidt angår distributionsnet til fremføring af naturgas, finder lovens kapitel 2 og 3 om henholdsvis varmeplanlægning, herunder projektkodkendelse og ekspropriationsadgang anvendelse. Efter ordlydsfortolkning skal bestemmelsen forstås sådan, at begrebet kollektive varmemforsyningsanlæg i de pågældende kapitler også omfatter naturgasdistributionsnet. Hvornår kravet om varmeplanlægning ikke længere er relevant for distributionsinfrastruktur til fremføring af naturgas følger kommunal praksis og

fremstår i dag uensartet. Kravet om kommunal varmeplanlægning er ikke relevant ift. tilslutning af opgraderet biogas på distributionsniveau.

Lovgrundlaget for varmeplanlægningen i Danmark findes fortsat i lov om varmforsynings kapitel 2, hvorefter det i medfør af § 3, stk. 1, påhviler kommunalbestyrelsen i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter at udføre en planlægning for varmforsyningen i kommunen. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler eller træffe afgørelse om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmforsyningsplanlægning, jf. § 3, stk. 2, 1. pkt. Dette er udnyttet med bekendtgørelse nr. 1792 af 27. december 2018 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (herefter benævnt projektbekendtgørelsen).

Det fremgår af § 16 i lov om varmforsyning, at såfremt det er af væsentlig betydning for etableringen af de for et godkendt kollektivt varmforsyningsanlæg nødvendige rørledninger og varmforsyningsanlæg (omfattende naturgasdistribution med rumopvarmningsformål, jf. ovenfor), kan der ved ekspropriation 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger samt tilbehør hertil, 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejernes rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over fast ejendom, og 3) endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over fast ejendom. Det angives desuden eksplicit, at også fordelings- og distributionsanlæg, der skal levere naturgas til andre formål end rumopvarmning er omfattet af ekspropriationsadgangen.

Beslutningen om ekspropriation efter § 16 i lov om varmforsyning træffes af kommunalbestyrelsen, jf. § 17, stk. 1, i lov om varmforsyning. Ved ekspropriationens gennemførelse finder bestemmelser i lov om offentlige veje §§ 99-102 tilsvarende anvendelse, jf. § 17, stk. 2, i lov om varmforsyning. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan, hvis der for samme anlæg skal ske ekspropriation i flere kommuner, bestemme, at ekspropriationen skal ske efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation af fast ejendom, jf. § 17, stk. 3, i lov om varmforsyning.

I medfør af § 100 i lov om offentlige veje skal vejmyndigheden afholde en åstedsforretning, inden ekspropriation besluttet. Ved åstedsforretningen skal mindst et medlem af den kommunalbestyrelse, der er vejmyndighed, deltage, og åstedsforretningen ledes af et medlem af kommunalbestyrelsen, jf. § 101, stk. 1, i lov om offentlige veje. Vejmyndigheden kan træffe beslutning om ekspropriation, når klagefristen er udløbet efter § 102, stk. 1, medmindre klagefristen ved accept fraviges af de berørte ejere og brugere, jf. § 102, stk. 4, i lov om offentlige veje. Spørgsmål om erstatning for ekspropriation efter § 17, stk. 1, i lov om varmforsyning afgøres af taksationsmyndigheder efter §§ 105-111 i lov om offentlige veje.

2.3.1.3. Ret til tilslutning af opgraderingsanlæg

I medfør af lov om naturgasforsynings § 35 a, stk. 1, skal distributions- og transmissionsselskaber efter anmodning fra ejeren af opgraderingsanlægget tilslutte anlæg til opgradering af biogas til naturgaskvalitet (opgraderingsanlæg) til naturgasforsyningsnettet. Distributions- og transmissionsselskaber har efter § 35 a, stk. 1, dermed en pligt til at tilslutte opgraderingsanlæg og skal blandt andet fastlægge tilslutningstidspunktet efter drøftelse med ejeren af opgraderingsanlægget, jf. lov om naturgasforsynings § 35 a, stk. 2.

I medfør af lov om naturgasforsynings § 6, nr. 15, bruges naturgasforsyningsnet som fællesbetegnelse for transmissions- og distributionsnet. Det konkrete opgraderingsanlæg kan tilsluttes til enten transmissions- eller distributionsnettet. Det bemærkes, at der oftest sker tilslutning på distributionsniveau.

2.3.2. Klima, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De foreslåede ændringer af § 55 i lov om naturgasforsyning vil præcisere rækkevidden af den gældende ekspropriationsadgang i loven uden derved at foretage materielle ændringer. Klima, Energi- og Forsyningsministeriet er blevet gjort opmærksom på, at den gældende formulering kan give anledning til misvisende opfattelser i rækkevidden af adgangen til ekspropriation, hvilket de foreslåede præciseringer vil søge at imødegå.

2.3.2.1. Transmissionsniveau og rådighedsindskrænkninger m.v.

Praksis for de gennemførte ekspropriationer for så vidt angår gasinfrastruktur er, at der typisk er foretaget rådighedsindskrænkning i eksisterende matrikler, uden at transmissionselskabet i øvrigt har opnået adkomst over de givne matrikler, eller der i øvrigt er sket ud- eller ommatrikulering.

Den gældende formulering af § 55, stk. 1, kan misvisende lede til den opfattelse, at bestemmelsen i lov om naturgasforsyning alene omfatter etableringsfasen, men ikke de nødvendige rådighedsindskrænkninger i forbindelse med den efterfølgende drift af transmissionsinfrastrukturen. Der er imidlertid efter gældende ret og praksis ikke uoverensstemmelse mellem § 55 i lov om naturgasforsyning og § 2 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. Der kan med andre ord efter ekspropriation som følge af § 55 også ske eksempelvis rådighedsindskrænkninger efter bestemmelserne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Den foreslåede præcisering af § 55, stk. 1, vil medføre, at ekspropriationsbestemmelsen fremadrettet er formuleret mere generelt, så der ikke kan opstå tvivl om rækkevidden af adgangen til ekspropriation, der i henhold til praksis også indbefatter rådighedsindskrænkninger for den efterfølgende drift.

2.3.2.2. Transmissionsniveau og opstrøm

Som nævnt i afsnit 2.3.1.1. blev det danske gassystem historisk set etableret i 1980'erne på baggrund af anlægslov for naturgasforsyning nr. 323 af 8. juni 1979, som supplerede den dagældende lov om naturgasforsyning nr. 294 af 7. juni 1972. Den overordnede etablering af gassystemet blev igen suppleret af den lokale udbredning af naturgas som brændsel via de lokale distributionssystemer efter varmeplanlægningen i lov om varmforsyning.

Det bemærkes, at de historiske gennemførte ekspropriationer til etableringen af det danske gassystem også omfattede transmissionsinfrastruktur, der i dag i kraft af EU-reguleringen betegnes opstrømsrørledningsinfrastruktur. Såvel opstrømsrørledningsinfrastruktur og transmissionsinfrastruktur blev på daværende tidspunktet betegnet under et hele som »transmissionsanlæg for naturgas«. Formuleringen og udformningen af den gældende § 55 følger den dagældende § 6 i lov nr. 294 af 7. juni 1972, der netop blev anvendt til etableringen i 1980'erne. Den gældende § 55 er en videreførsel af den dagældende bestemmelse, hvilket fremgår af bemærkningerne til § 55, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, L 239 som fremsat, side 6529-6585. Først med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas (1. liberaliseringspakke), sondredes mellem opstrømsrørledningsnettet (gasinfrastruktur ifm. produktion og udvinding) og gassystemet (indbefattende transmission, distribution, lager og LNG). Det vurderes dog ikke at have betydning for ekspropriationsbestemmelsens rækkevidde.

Opstrømsrørledningsnettet drives i forbindelse med indvinding af naturgas, typisk på havet. Der er knyttet væsentlige økonomiske risici til udforskningen og indvindingen, og derfor er der i EU-reguleringen, og dermed også i den danske implementering, indrømmet lempeligere regelingsvilkår for

opstrømsrørledningsnet. De lempeligere reguleringsvilkår berører dog ikke det faktum, at transmissions- og opstrømsrørledningsinfrastruktur fysisk minder om hinanden, ved såvel indretning (dimensionering) og drift (trykket inde i ledningen). Ligeledes bemærkes det, at de typisk vil være sammenhængende. Tilsvarende berører den juridiske sondring mellem opstrøm og transmission, og dermed de lempeligere reguleringsvilkår, ikke adgangen til ekspropriation efter lov om naturgasforsyning. Den gældende formulering kan dog give anledning til misvisende opfattelser i forhold til den faktiske rækkevidde for ekspropriationsbestemmelsen i lov om naturgasforsyning, også ift. opstrømsinfrastruktur.

Den foreslåede § 55, stk. 2, vil herefter være en præcisering, så der i tråd med gældende ret fremadrettet vil være en entydig ekspropriationsadgang for opstrømsinfrastruktur, sådan som det historisk har været gældende i forbindelse med etableringen af den overordnede danske gasinfrastruktur, der som nævnt omfattede både det, der i dag betegnes henholdsvis transmissions- og opstrømsinfrastruktur, jf. gældende sontringer i gasdirektivet.

Lovforslagets ændring af § 55, stk. 2, der bliver til stk. 4, angår alene konsekvenshenvisningen til lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. Bestemmelsen har alene redaktionel karakter i kraft af præciseringen med forslaget om tilføjelse af ny § 55, stk. 2.

2.3.2.3. Tilslutning af opgraderet biogas

Forpligtelsen til at tilslutte opgraderingsanlæg til enten distributions- eller transmissionssystemet fremgår af lov om naturgasforsynings § 35 a, stk. 1. Adgangen til ekspropriation for så vidt angår gasdistributionsinfrastruktur følger af lov om varmforsynings kapitel 3, mens adgangen til ekspropriation for så vidt angår transmissionsinfrastruktur følger af § 55, stk. 1, i lov om naturgasforsyning.

Tilslutningen af et opgraderingsanlæg kan dermed i dag falde inden for enten lov om naturgasforsynings (tilslutning til transmission) eller lov om varmforsynings (tilslutning til distribution) anvendelsesområde, afhængigt af om tilslutningen sker til transmissions- eller distributionssystemet. Det bemærkes at de fleste opgraderingsanlæg er tilsluttet distributionssystemerne. Ekspropriation efter de to love følger forskellige regimer, enten fremgangsmåden ved statslig ekspropriation efter lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom eller fremgangsmåden i lov om offentlige veje for kommunalt ophæng.

Sagsbehandlingspraksis for ekspropriationstilsagnene for tilslutning af den opgraderede biogas er af varierende karakter. Energi-, forsynings- og klimaministeren har fundet anledning til at præcisere bestemmelserne med henblik på en enklere og mere stringent ekspropriationsadgang for tilslutninger af opgraderet biogas, når der ellers er opnået ret til tilslutning efter lov om naturgasforsyning. Det bemærkes i den forbindelse, at godkendelse af tilslutning af opgraderingsanlæg til distributionssystemet netop ikke nødvendigvis indbefatter varmeplanlægning og det deraf følgende krav om udarbejdelse af projektplan efter projektbekendtgørelsen

Indtil 2013 blev biogas primært brugt til kraftvarmeproduktion og dermed også til varmeformål. Med energiaftalen fra 2012 blev det besluttet at støtte biogas til opgradering til naturgaskvalitet og dermed injicering enten i distributions- eller transmissionssystemet. Siden da er der blevet etableret en række biogasanlæg, der alene producerer biogas med henblik på opgradering til naturgaskvalitet, hvorefter den kan indgå som enhver anden gasmængde i gassystemet. Som følge af de stadigt stigende mængder opgraderet biogas, der injiceres i distributionssystemerne rundt om i landet, er formålet med opgraderet biogas at producere og sælge et brændbart produkt af naturgaskvalitet. Dette uanset om det konkret efterfølgende anvendes til opvarmning, til transporter til udlandet eller lignende. De fleste opgraderingsanlæg falder derfor

uden for lov om varmforsynings kerneanvendelsesområde, som har fokus på opvarmning. Derfor falder opgraderingsanlæg uden for lov om varmforsynings krav om varmeplanlægning.

Da retten til tilslutning af opgraderingsanlæggene imidlertid følger af lov om naturgasforsynings kapitel 6 a, bør ekspropriationsbeslutningerne holdes adskilt fra den kommunale varmeplanlægning. Dette skal dog ikke fratage kommunerne muligheden for at gennemføre varmeplanlægning, som kan indbefatte etablering af et biogasanlæg, som ikke kan omfatte et tilknyttet opgraderingsanlæg.

Dette er i overensstemmelse med gældende ret, da projektbekendtgørelsen finder anvendelse for planlægning af kollektive varmforsyningsanlæg i medfør af lov om varmforsynings kapitel 2, mens ekspropriationsbestemmelsen i § 16 i lov om varmforsyning netop også finder anvendelse på andet end kollektive varmforsyningsanlæg. Det vil sige også gasinfrastruktur, når der er tale om distributionsniveau og dermed også tilslutning af opgraderingsanlæg efter § 35 a i lov om naturgasforsyning.

Da tilslutningen af opgraderingsanlæggene kan ske både på transmissions- og distributionsniveau, jf. lov om naturgasforsynings § 35 a, foreslås det at affatte en samlet ekspropriationsbestemmelse i lov om naturgasforsynings § 55 for sådanne tilslutninger. Dette fordi der ved tilslutning og ekspropriation efter lov om naturgasforsynings bestemmelser ikke er tvivl om, at der ikke stilles krav om varmeplanlægning. Tilslutningerne af opgraderet biogas på distributionsniveau bør derfor følge samme fremgangsmåde, medmindre tilslutningen konkret har et varmeplanlægningsformål. Dette foreslås, selvom der efter gældende ret i dag er adgang til ekspropriation for både tilslutninger til transmissionssystemet efter lov om naturgasforsynings § 55, stk. 1, men også for tilslutninger til distributionssystemet efter lov om varmforsynings § 16, stk. 1.

Den foreslåede § 55, stk. 3, vil derfor medføre, at ekspropriation for tilslutning af opgraderingsanlæg vil være samlet i den lov, hvor retten til tilslutning også fremgår – lov om naturgasforsyning.

Opgraderingsanlæggene opnår retskrav på tilslutning efter lov om naturgasforsynings § 35 a. Da tilslutningerne fortsat enten kan ske på transmissions- og/eller distributionsniveau, vil den foreslåede § 55, stk. 3, medføre, at ekspropriation i forbindelse med tilslutning på transmissionsniveau opretholder processen om fremgangsmåden ved statslige ekspropriationer, mens der for distributionsniveau fortsat er lokalforankring hos kommunerne for så vidt angår ekspropriationen. Etableringen vil dog ikke være underlagt godkendelse efter projektbekendtgørelsen.

2.4. Forsyningstilsynets hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til myndigheder uden for Danmark

2.4.1. Gældende ret

Forsyningstilsynet har i medfør af § 78 a i lov om elforsyning hjemmel til under visse betingelser at videregive fortrolige oplysninger til energireguleringsmyndigheder i det europæiske økonomiske samarbejdsområde (EØS), agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (på engelsk Agency for the Cooperation of Energy Regulators, ACER) og Europa-Kommissionen.

Det fremgår af bemærkninger til bestemmelsen, at hjemlen dækker over videregivelse af oplysninger både på elområdet og på naturgasområdet, jf. bemærkningerne til forslaget til § 78 a i lov om elforsyning, jf. Folketingstidende 2010-11 (1. samling), A, L 87, som fremsat, side 35 og 36.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i lov om naturgasforsyning vil blive indsat en bestemmelse svarende til lov om elforsynings § 78 a, så Forsyningstilsynets hjemmel til videregivelse af fortrolige oplysninger på naturgasområdet til udenlandske energireguleringsmyndigheder inden for EØS, til ACER og til Europa-Kommissionen vil fremgå direkte af lov om naturgasforsyning.

§ 78 a i lov om elforsyning blev indsat i loven i forbindelse med gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og gasdirektivet, jf. lov nr. 466 af 18. maj 2011 om bl.a. ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF benævnes herefter eldirektivet. Det fremgår af bemærkningerne til § 78 a i lov om elforsyning, at bestemmelsen gennemfører både artikel 38, stk. 1, i eldirektivet og artikel 42, stk. 1, i gasdirektivet, jf. bemærkningerne til forslaget til § 78 a i lov om elforsyning, jf. Folketingstidende 2010-11 (1. samling), A, L 87, som fremsat, side 35. På dette tidspunkt indeholdt lov om elforsyning de generelle bestemmelser om det daværende Energitilsyn, dennes organisation og virke.

Energitilsynet har sidenhen skiftet navn til Forsyningstilsynet. De retlige rammer for tilsynets organisering er blevet flyttet fra lov om elforsyning til lov om Forsyningstilsynet, jf. lov nr. 690 af 8. juni 2018, idet Forsyningstilsynets virke omfatter flere forsyningssektorer og ikke kun elsektoren. Dog indeholder sektorlovgivningen fortsat de bestemmelser, der ikke finder anvendelse på alle forsyningsformer og dermed ikke har generel karakter.

Forslaget om, at Forsyningstilsynets hjemmel fremover vil fremgå direkte af lov om naturgasforsyning, vil øge gennemsigtigheden vedrørende Forsyningstilsynets beføjelse til at videregive fortrolige oplysninger på naturgasområdet til myndigheder uden for Danmark.

Forslaget sker af ordensmæssige hensyn og vil ikke have materielle konsekvenser.

Forslaget vurderes at være i tråd med det snit, der er blevet lagt med lov om Forsyningstilsynet mellem denne lov og sektorlovgivningen.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indeholder meget begrænsede økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for Forsyningstilsynet, Klima, Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen i forbindelse med fastsættelse af supplerende regler om og vurdering af aftaler om transmissionsforbindelser med tredjelande. Der findes ikke sådanne aftaler med tredjelande om transmissionsforbindelser i dag, og det vurderes også på nuværende tidspunkt at være ikke sandsynligt med sådanne fremtidige aftaler. Såfremt der alligevel skulle vise sig behov for Forsyningstilsynets behandling af en anmeldelse efter den foreslåede § 12, stk. 2, så vil udgifterne i givet fald følge Forsyningstilsynets almindelige finansieringsmodel, hvilket ikke belaster de offentlige finanser. For så vidt belastning af Klima, Energi- og Forsyningsministeriets og Energistytrelsens offentlige finanser vurderes den potentielle belastning at være af meget begrænset omfang.

Forslaget om præcisering af omfanget af et transmissionsselskabs ansvar vedrørende gasforsyningssikkerhed, forslaget om præcisering af ekspropriation for gasinfrastruktur og forslaget vedrørende Forsyningstilsynets beføjelse til at videregive oplysninger til myndigheder uden for Danmark har ingen økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

For så vidt angår principperne for digitaliseringsklar lovgivning, er princip et, to og tre fundet begrænset relevante. Princip et er princippet om enkle og klare regler, princip to er princippet om digital

kommunikation, og princip tre er princippet om at muliggøre automatisk sagsbehandling. Lovforslagets del om præcisering af transmissionsselskabers ansvar vedrørende gasforsyningssikkerhed vil bidrage til opfyldelse af princip et. Opfyldelsen sker dels ved en forenkling og præcisering af transmissionsselskabers ansvarsområde, som forventes at blive afspejlet i en nyudstedelse af bekendtgørelse nr. 962 af 27. september 2012 om varetagelse af naturgasforsyningssikkerheden. Det påtænkes ved nyudstedelse af bekendtgørelsen, at en delmængde opgaver i relation til gasforsyningssikkerhed, som transmissionsselskaber varetager efter loven, vil blive beskrevet nærmere. Det vurderes dermed, at opfyldelsen af princip et vil have en afsmittende effekt på myndighedernes tilsynsarbejde, der gennem den forventede nærmere beskrivelse tilsvarende vil blive forenklet og mindre skønspræget.

Det bemærkes herudover i forhold til princip to og tre, at der allerede i dag sker digital kommunikation mellem de relevante virksomheder og danske myndigheder, herunder i forhold til anmeldelse til Forsyningstilsynet. Den bagvedliggende EU-regulering indeholder dog i vid udstrækning skønsprægede vurderinger for særligt Forsyningstilsynet, hvilket bevirker, at der allerede derfor ikke vil kunne ske automatisk sagsbehandling af anmeldelser til Forsyningstilsynet, som eksempelvis efter den foreslåede § 12, stk. 2.

De resterende principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget indeholder meget begrænsede konsekvenser for transmissionsselskaber, der indgår tekniske aftaler om spørgsmål vedrørende drift af transmissionsforbindelser mellem Danmark og et land uden for Den Europæiske Union, i forhold til anmeldelse af sådanne aftaler til Forsyningstilsynet. Det bemærkes, at der ikke findes sådanne aftaler med tredjelande om transmissionsforbindelser i Danmark i dag. På nuværende tidspunkt vurderes det heller ikke sandsynligt, at der i fremtiden vil blive etableret gastransmissionsforbindelser mellem tredjelande og Danmark. Såfremt der alligevel skulle vise sig behov for anmeldelse til Forsyningstilsynet, vurderes de økonomiske konsekvenser at være meget begrænset.

Forslaget om præcisering af omfanget af et transmissionsselskabs ansvar vedrørende gasforsyningssikkerhed, forslaget om præcisering af ekspropriationsadgang for gasinfrastruktur og forslaget vedrørende Forsyningstilsynets beføjelse til at videregive oplysninger til myndigheder uden for Danmark har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

For så vidt angår principperne for agil erhvervsrettet lovgivning, vurderes lovforslaget i begrænset omfang at berøre principperne. Ved lovforslaget foretages navnlig en præcisering af omfanget af transmissionsselskabers ansvar, jf. afsnit 2. 2. Der er dog allerede i dag en gældende forpligtelse for det liberaliserede gasmarkeds naturgasvirksomheder til at indtænke gasforsyningssikkerheden over for deres kunder. Denne forpligtelse vurderes at følge af dels branchens standardkontrakter i form af EFFET General Gas Master Agreement Natural Gas v. 2.0(a), men også danske tekniske forskrifter for brug af transmissionssystemet som afsnit 15 i Energinets Rules for Gas Transport v. 18.1. Med præciseringen forventes det dog, at spørgsmålet om risikoafdækning i tilfælde af en gasforsyningskrise kan blive et konkurrenceparameter i højere grad end i dag for de naturgasvirksomheder, som ikke er transmissionsselskaber. Der tages i øvrigt ikke stilling til, hvordan gasforsyningssikkerhed kan opfyldes af naturgasselskaberne, hvilket understøtter princippet om fokus på formål frem for krav til proces. Der er også mulighed for udnyttelse af fremtidige teknologier for eksempelvis lokal gasproduktion, hvorved princippet om teknologineutralitet sikres.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil præcisere eksisterende ekspropriationshjemler uden at tilvejebringe fornyet adgang til ekspropriation. Forslaget vurderes på den baggrund ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

De resterende dele af lovforslaget vurderes ligeledes til ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Med forslaget om præcisering af omfanget af et transmissionsselskabs ansvar vedrørende gasforsyningssikkerhed vil der blive skabt bedre overensstemmelse mellem lov om naturgasforsyning og gasforsyningssikkerhedsforordningen samt gasdirektivet, hvorefter ansvaret for gasforsyningssikkerheden er et fællesansvar. Der er dog ikke tale om gennemførelse eller supplerende regler til forordningen.

Med forslaget om at et transmissionsselskabs samarbejdsaftaler for så vidt angår transmissionsforbindelser til og fra lande uden for Den Europæiske Union vil skulle anmeldes til Forsyningstilsynet, gennemføres artikel 48 a, 2. pkt., i det ændrede gasdirektiv.

Det bemærkes herudover i relation til det ændrede gasdirektiv, at lov om naturgasforsyning i udgangspunktet finder generel anvendelse inden for det samlede danske område, herunder også på kontinentalsokkelområdet og i den eksklusive økonomiske zone. Det betyder også, at der efter gældende ret, ved gennemførelse af den eksisterende undtagelsesmulighed i gasdirektivets art. 36, er undtagelsesmulighed for den samlede infrastruktur inden for lov om naturgasforsynings anvendelsesområde. Med den ændrede ordlyd af gasdirektivets definition af sammenkoblingslinjer, ville en ordret gennemførelse medføre et brud med lov om naturgasforsynings universelle anvendelsesprincip. I henhold til Justitsministeriets skrivelse om lovtekniske emner af 8. juli 2016, afsnit 1.3 om det sammenfattende skema i et lovforslags almindelige bemærkninger, vurderes den eksisterende gennemførelse af lov om naturgasforsyning til ikke at være overimplementering. Dog ville dele af lov om naturgasforsyning være i strid med regeringens fem principper for erhvervsrettet EU-regulering, hvis lov om naturgasforsyning blev genfremsat i sin nuværende form. Dette gør sig også gældende for den eksisterende gennemførelse af gasdirektivets art. 36. Dels er art. 36 gennemført i lovens § 22 a, og dels gennemført ved udmøntning af bekendtgørelse nr. 1007/2011 om mulige tidsbegrænsede undtagelser fra visse bestemmelser i lov om naturgasforsyning for større anlæg i naturgasinfrastrukturen. Bekendtgørelsen er udmøntet i forhold til lovens § 22 a, stk. 3. Gennemførelse af ændringen i gasdirektivet foreslås at følge lov om naturgasforsynings og de tilhørende bekendtgørelses universelprincip, selvom dette vil stride mod regeringens fem principper for erhvervsrettet regulering. Dog vurderes lovforslaget at følge Justitsministeriets principper for overimplementering.

Gennemførelsen af det ændrede gasdirektiv foreslås gennemført før fristen ifølge direktivet, som er den 24. februar 2020. Dette skyldes Danmarks engagement under forhandlingerne og interesse i ændringsdirektivet. Der vil tilsvarende være tale om et brud med regeringens principper for erhvervsrettet EU-regulering på grund af den tidligere gennemførelse.

Forslaget om, at Forsyningstilsynets beføjelse til at videregive oplysninger til myndigheder uden for Danmark fremover vil fremgå direkte af lov om naturgasforsyning medfører ingen ændringer ift. den materielle gennemførelse af gasdirektivets artikel 42, stk. 1.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademisk Arkitektforening, Ankenævnet på Energiområdet, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Biofos A/S, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Husstandsvindmøller, Branchen Forbrugerelektronik, Brintbranchen, Bryggeriforeningen, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Byggeskadefonden, CO-industri, Copenhagen Merchants, Chevron Danmark, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), DANICA RESOURCES APS, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danmarks Vindmølleforening, Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Distribution, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Geotermi Aps, Dansk Miljøteknologi, Dansk Shell A/S, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Varefakta Nævn, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Energiforbrugere (DENFO), Danske Maritime, Danske Regioner, Danske Tegl, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, Datatilsynet, De frie Energiselskaber, DEA Deutsche Erdoel AG, Debra – Energibranchen, DELTA Dansk Elektronik, Det Økologiske Råd, DI – Organisation for erhvervslivet, Dommerfuldmægtigforeningen, DTU, E.ON Danmark A/S, Energi- og olieforum.dk, Energiforbrugeren, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energisammenslutningen, Energitjenesten, Forsyningstilsynet, Eniig, Eurowind Energy A/S, EWE Energie AG, Fagligt Fælles Forbund (3F), Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet - FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen Biogasbranchen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen for Slutbrugere af Energi, Frederiksberg Kommune, FSR Danske revisorer, Green Network, Greenpeace, GreenTech Advisor, GreenWays, GTS (Godkendt Teknologisk service), Havarikommissionen, Hess ApS, HMN GasNet, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR el og varme, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, IT-Branchen, Kamstrup A/S, Kjærgaard A/S, Kommunernes Landsforening, Kooperationen (Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark), Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, LCA Center, Mærsk Drilling, Mærsk Olie og Gas A/S, Maabjerg Energy Center – MEC, NEAS Energy A/S, NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Noreco, Nævnenes Hus, Offshoreenergy.dk, Olie Gas Danmark, Plastindustrien, Realkreditforeningen, Realkreditrådet og Finansrådet – FinansDanmark, Reel Energi Oplysning (REO), SE, Solar Elements A/S, Solar Lightning Consultants ApS, Solaropti, Solenergi Danmark A/S, Spirit Energy, Spyker Energy ApS, Statens ByggeforskningsInstitut, Equinor Danmark A/S A/S, Equinor Refining Denmark A/S, Syd Energi, Tekniq, Teknologisk Institut, TREFOR, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, Vindmølleindustrien, VNG Danmark AS, Wintershall Nordssee B.V., WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Ørsted, Østkraft, Aalborg Portland A/S, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ja, meget begrænsede
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ja, meget begrænsede
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ja, meget begrænsede
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA X	NEJ

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lov om naturgasforsyning indeholder regler, der gennemfører dele af gasdirektivet. Loven indeholder derfor en EU-note til lovens titel.

Gasdirektivet er ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas. Dele af ændringsdirektivet gennemføres med nærværende lovforslag, jf. forslag til § 1, nr. 4. Ændringsdirektivet fremgår ikke af den nuværende fodnote til lovens titel.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af fodnoten til lovens titel, at det fremgår af noten, at Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for det indre marked for naturgas er blevet ændret ved ovennævnte ændringsdirektiv.

Til nr. 2

Den gældende § 6, nr. 20, i lov om naturgasforsyning definerer begrebet opstrømssystem som »opstrømsrørledningsnet og tilknyttet behandlingsanlæg på land, der drives som et samlet system«. Begrebet system som enkeltstående begreb er defineret i § 6, nr. 22, i lov om naturgasforsyning som »alle transmissionsnet, distributionsnet, LNG-faciliteter eller lagerfaciliteter, som ejes eller drives af et naturgasselskab, herunder linepack og selskabets tilknyttede selskabers tilknyttede faciliteter, som leverer hjælpefunktioner, der er nødvendige for at give adgang til transmission, distribution og LNG«.

Det foreslås, at definitionen i § 6, nr. 20, affattes, så begrebet system ikke længere indgår i definitionen. § 6, nr. 20 vil herefter affattes således: »Opstrømsanlæg: Opstrømsrørledningsnet og tilknyttet behandlingsterminal på land, der drives samlet.«.

Opstrømsrørledningsnet og opstrømsanlæg efter den foreslåede nyaffattelse af § 6, nr. 20, omfatter derfor fortsat den infrastruktur, som knytter sig til opstrømsbegrebet. Der er eksempelvis tale om tilhørende teknisk infrastrukturindretninger som linjeventilstationer, målestationer og/eller kompressorstationer, uden at der herved er foretaget en udtømmende opremsning.

Begrebet system omfatter efter definitionen i § 6, nr. 22, alene transmission, distribution, LNG og lager. Lovens § 6, nr. 22, svarer til gasdirektivets art. 2, nr. 13. Begrebet system omfatter derfor ikke aktiviteter i relation til opstrøm.

Definitionen har også en nær sammenhæng med brugerne af systemerne, som betegnes som systembrugere, jf. den gældende § 6, nr. 23, hvor en systembruger defineres som enhver fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et system.

Endelig skal det fremhæves, at de priser og betingelser, der fastsættes for brug af systemet efter lovens § 20, stk. 1, jf. § 18, ikke skal forveksles med betingelser for adgang til opstrømsrørledningsnet, inklusive adgang til tilhørende behandlingsanlæg m.v.

Ud fra disse overvejelser er brugen af »system« i definitionen for et opstrømssystem misvisende. Af ordensmæssige hensyn foreslås § 6, nr. 20, derfor affattet på ny.

Den foreslåede ændring vil ikke have materiel betydning. Et opstrømssystem vil fremadrettet alene skifte navn, så den nye redaktionelle formulering »opstrømsanlæg« vil være samlebetegnelsen for opstrømsrørledningsnet inklusive tilknyttede behandlingsanlægsterminaler på land, der drives samlet.

Til nr. 3

Det følger af den gældende § 6, nr. 27, i lov om naturgasforsyning sammenholdt med gældende § 12, stk. 2, at transitaftaler kan indgås af et transmissionsselskab.

Bestemmelserne stammer fra anden liberaliseringspakke med direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas. Direktivet gennemførte blandt andet en fuldstændig liberalisering af kundeforholdene på gasmarkedet og blev implementeret i dansk ret ved lov nr. 494 af 9. juni 2004.

Anden liberaliseringspakke ophævede foruden det dagældende gasdirektiv, direktiv 1998/30/EF af 22. juni 1998, også direktiv 1991/296/EØF af 31. maj 1991, uden at berøre allerede indgåede kontrakter om transit, jf. art. 32, stk. 1, i direktiv 2003/55/EF.

Siden anden liberaliseringspakke er der i EU-retten yderligere vedtaget harmoniserede principper for tariffstrukturer.

Transitbegrebet i § 6, nr. 27, foreslås ophævet.

Transitbegrebet vurderes ud fra ovenstående dels ikke længere at være relevant og vurderes dels at stride mod de EU-retlige principper for harmoniserede tariffstrukturer, som fremgår af præambelbetragtning 19 og artikel 13 i Europa-Parlamentet og Rådets forordning 2009/715/EF af 13. juli 2009 om betingelser for adgang til naturgastransmissionsnet (gasforordningen).

Som konsekvens af forslaget om ophævelse af § 6, nr. 27, foreslås det, at § 6, nr. 28, om definitionen på et transmissionsselskab herefter bliver § 6, nr. 27. Der er tale om et lovteknisk forslag til ændring, som ikke vil have materiel betydning.

Til nr. 4

Det følger af den gældende § 12, stk. 1, nr. 3, i lov om naturgasforsyning, at et transmissionsselskab skal varetage forsyningssikkerheden i Danmark, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.

Det foreslås, at § 12, stk. 1, nr. 3, ændres med henblik på at præcisere, at opgaver for et transmissionsselskab alene vedrører en delmængde af det samlede antal opgaver i forbindelse med at varetage forsyningssikkerheden i Danmark. Således vil den foreslåede bestemmelse præcisere, at der er tale om visse opgaver, og dermed ikke den samlede forsyningssikkerhed.

Transmissionsselskaber skal i henhold til gældende ret varetage forsyningssikkerheden i Danmark, men inden for deres kompetenceområde, hvilket netop ikke omfatter sikringen af tilgængelighed af gasforsyninger. Et transmissionsselskab må grundlæggende ikke drive forsyningsvirksomhed, hvilket bevirker, at et transmissionsselskab ikke i praksis kan varetage sikringen af tilgængelige gasforsyninger på vegne af markedsaktørerne. Et transmissionsselskab skal derimod sikre tilstrækkelig transportkapacitet og systemintegriteten i og for den gasinfrastruktur, det ejer, det vil sige transmissionssystemet.

Forbuddet mod at drive forsyningsvirksomhed betyder dog ikke, at et transmissionsselskab ikke kan blive pålagt enkelte opgaver, som de danske myndigheder ellers er pligtige at varetage, men som det ud fra et praktisk hensyn giver mere mening, at transmissionsselskaber varetager. Sådanne opgaver er eksempelvis overholdelsen af infrastrukturstandarden i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningens art. 5, og gasforsyningsstandarden i henhold til gasforsyningssikkerhedsforordningens art. 6, der er relevant i en nødsituation, hvor gasmarkedet ikke længere fungerer. Et transmissionsselskab kan derfor inden for sit kompetenceområde forestå at træffe forudgående foranstaltninger i henhold til gasforsyningsstandarden til brug under en nødsituation, når der netop er tale om beskyttelse af den del af gasmarkedet, som er særligt sårbar, og fordi transmissionsselskabet i første omgang er blevet pålagt det som forberedelse til en situation, når gasmarkedet ikke længere fungerer.

Den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, nr. 3, vil medføre, at det fremadrettet vil fremgå klart og entydigt af loven, at opgaver for et transmissionsselskab alene vedrører en delmængde af det samlede antal opgaver i forbindelse med at varetage forsyningssikkerheden i Danmark. Således vil den foreslåede bestemmelse præcisere, at der er tale om visse opgaver, og dermed ikke den samlede forsyningssikkerhed. Ligeledes vil den foreslåede bestemmelse svare til de begrænsninger for transmissionsselskabers opgave, som følger af EU-reguleringen.

Til nr. 5

Den gældende § 12, stk. 2, i lov om naturgasforsyning giver transmissionsselskaber ret til at indgå aftaler om kapacitet, som forbeholdes forsyningssikkerhed for transit.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, om ophævelse af transitbegrebet foreslås det, at også den gældende § 12, stk. 2, i lov om naturgasforsyning affattes på ny. Brugen af transitaftaler strider mod de harmoniserede tarifføringsprincipper, som senere end affattelse af bestemmelsen er vedtaget, se i øvrigt bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3.

§ 12, stk. 2, foreslås affattet på ny med andet materielt indhold.

I medfør af § 12, stk. 1, nr. 4, i lov om naturgasforsyning skal transmissionsselskaber samarbejde med andre transmissionsselskaber i Danmark og i andre lande med henblik på en effektiv udveksling af naturgas.

Den nye artikel 48 i gasdirektivet tilføjes med ændringsdirektivets artikel 1, stk. 8. Den nye bestemmelse i gasdirektivets artikel 48 a, 1. pkt., sikrer retten til transmissionsselskaber i forhold til at indgå aftaler om drift af transmissionslinjer til og fra en medlemsstat til et land uden for EU. Der stilles samtidig krav i gasdirektivets artikel 48 a, 2. pkt., om, at sådanne aftaler skal være forenelige med EU-retten, herunder relevante afgørelser fra de nationale regulerende myndigheder, hvilket er udtrykt ved krav om underretning til de regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater.

Muligheden for at indgå aftaler om drift af transmissionsforbindelser i ændringsdirektivets artikel 48, 1. pkt., er allerede indeholdt i § 12, stk. 1, nr. 4, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.

Kravet om underretning af sådanne aftaler i gasdirektivets nye artikel 48, 2. pkt. er ikke indeholdt i gældende danske regulering. Forslaget om nyaffattelse af § 12, stk. 2, vil derfor være en gennemførelse af gasdirektivets art. 48 a, 2. pkt. Bestemmelsen i gasdirektivet kræver, at de regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater underrettes om tekniske aftaler mellem transmissionsselskaber eller andre økonomiske aktører vedrørende drift af transmissionsforbindelser mellem en medlemsstat og et tredjeland, jf. i øvrigt de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.

Med lovforslaget foreslås det, at aftaler, som et transmissionsselskab kan indgå med andre transmissionsselskaber i medfør af den gældende bestemmelse i § 12, stk. 1, nr. 4, der vedrører drift af transmissionsforbindelser mellem Danmark og et land uden for den Europæiske Union, dvs. i et tredjeland, vil skulle anmeldes til Forsyningstilsynet.

Den foreslåede bestemmelse vil også dække over aftaler om drift af en transmissionsforbindelse mellem Danmark og et land uden for den Europæiske Union, hvor den udenlandske aftalepart ikke er et transmissionsselskab i henhold til dansk praksis, men netop med en anden økonomisk aktør i ejerkredsen, der varetager et ansvar i forhold til den pågældende transmissionsforbindelse.

Forslag til nyaffattelse af § 12, stk. 2, vil medføre, at aftaler efter § 12, stk. 1, nr. 4, vil skulle anmeldes til Forsyningstilsynet.

Det forventes, at der i forlængelsen af lovforslaget vil blive fastsat regler om Forsyningstilsynets behandling af sådanne anmeldelser. Reglerne vil blive fastsat i medfør af lov om naturgasforsynings § 41 a, der giver energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler for, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage.

Formålet med de supplerende regler på bekendtgørelsesniveau vil være at præcisere Forsyningstilsynets opgave som opfølgning på anmeldelsen af de pågældende aftaler. Det påtænkes i denne forbindelse bl.a. fastsat regler om høring af energi-, forsynings- og klimaministeren i tilfælde af, at forhold falder uden for Forsyningstilsynets kompetenceområde. Det vurderes, at sådanne aftaler kan indeholde dele, som Forsyningstilsynet ikke vil kunne tage stilling til. I sådanne tilfælde vil energi-, forsynings- og klimaministeren, eller andre relevante myndigheder som eksempelvis sikkerhedsmyndigheder, kunne give Forsyningstilsynet supplerende information uden dog på nogen måde at have instruktionsbeføjelse over for Forsyningstilsynet. Det er af afgørende betydning, at Forsyningstilsynets uafhængighed består.

Der vurderes i øvrigt i den forbindelse ikke at være tale om behov for databeskyttelseshensyn i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og databeskyttelsesloven. De relevante tekniske aftaler indeholder ikke i udgangspunktet personfølsomme oplysninger, og enkeltmandsvirksomheder vurderes ej heller at være relevante som aftalepart i sådanne aftaler.

Til nr. 6 og 7

Den gældende § 21, stk. 1 og 2, i lov om naturgasforsyning vedrører energi-, forsynings- og klimaministerens mulighed for at fastsætte regler om opstrømssystem og opstrømssystemvirksomhed. Den gældende § 37 d, stk. 1, 2. pkt., i lov om naturgasforsyning vedrører priserne for de aktiviteter, som Energinet og denne virksomhed varetager i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet. De nævnte bestemmelser i lov om naturgasforsyning omtaler opstrømssystem og opstrømssystemvirksomhed.

Som følge af den foreslåede nyaffattelse af § 6, nr. 20, i lov om naturgasforsyning om redaktionel ændring af opstrømssystem til opstrømsanlæg, foreslås § 21, stk. 1 og 2, samt § 37 d, stk. 1, 2. pkt., ændret.

De foreslåede ændringer vil ikke have materiel betydning. Et opstrømssystem vil som gennemgået i bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 2, fremadrettet alene skifte navn, så at samlebetegnelsen for opstrømsrørledningsnet inklusive tilknyttede behandlingsanlæg fortsat omfatter en integreret drift af en

opstrømsrørledningsnet og et tilhørende behandlingsanlæg, og vil fremadrettet blot benævnes som opstrømsanlæg.

Til nr. 8

I medfør af § 78 a, stk. 1, i lov om elforsyning har Forsyningstilsynet hjemmel til at videregive oplysninger, der er omfattet af Forsyningstilsynets tavshedspligt efter forvaltningsloven, til energireguleringsmyndigheder i lande omfattet af det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, til det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (ACER) og til Europa-Kommissionen, i det omfang det er nødvendigt for varetagelsen af Forsyningstilsynets, den modtagende energireguleringsmyndigheds, agenturets eller Europa-Kommissionens opgaver. Det fremgår endvidere af stk. 2, nr. 1, at Forsyningstilsynet skal betinge videregivelsen af oplysningerne af, at de er omfattet af en tavshedspligt hos modtageren, som svarer til den, Forsyningstilsynet er undergivet efter forvaltningsloven. Af stk. 2, nr. 2, fremgår det, at modtageren kun kan videregive de af Forsyningstilsynet modtagne oplysninger, med udtrykkeligt samtykke fra Forsyningstilsynet, til det formål, som samtykket omfatter, og til personer, der er omfattet af en tavshedspligt, som svarer til den, Forsyningstilsynet er undergivet efter forvaltningsloven.

Det fremgår af bemærkningerne til § 78 a i lov om elforsyning, at bestemmelsen gennemfører både artikel 38, stk. 1, i eldirektivet og artikel 42, stk. 1, i gasdirektivet, jf. bemærkningerne til forslaget til § 78 a i lov om elforsyning, jf. Folketingstidende 2010-11 (1. samling), A, L 87, som fremsat, side 35. De nævnte artikler er enslydende og har følgende ordlyd:

»De regulerende myndigheder samarbejder tæt og rådfører sig med hinanden samt giver hinanden og agenturet alle oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af deres opgaver efter dette direktiv. Hvad de udvekslede oplysninger angår, skal den modtagende myndighed sikre den samme grad af fortrolighed, som den afgivende myndighed er forpligtet til at sikre.«

Idet de specielle bemærkninger til lov om elforsynings § 78 a henviser til bestemmelser i både eldirektivet og gasdirektivet, anses hjemlen i § 78 a som omfattende videregivelse af fortrolige oplysninger til udenlandske regulerende myndigheder og agenturet både på el- og på gasområdet.

I forhold til videregivelse af fortrolige oplysninger til Europa-Kommissionen kan det ligeledes udledes af bemærkningerne til § 78 a i lov om elforsyning, at bestemmelsen bemyndiger Forsyningstilsynet til videregivelse af oplysninger både på el- og på naturgasområdet. Bemærkningerne til § 78 a henviser således til konkrete situationer med ophæng i relevante bestemmelser både i eldirektivet og i gasdirektivet, f.eks. i forbindelse med certificeringen af transmissionssystemoperatører som ejermæssig adskilt, der forudsætter, at Energistilsynet videregiver oplysninger, herunder i givet fald oplysninger omfattet af Forsyningstilsynets tavshedspligt, til Europa-Kommissionen. Det fremgår således af de enslydende bestemmelser om certificeringen i el- og gasdirektiverne, at de regulerede myndigheder og Europa-Kommissionen behandler forretningsmæssig følsomme oplysninger fortroligt.

Det bemærkes, at den gældende retstilstand som beskrevet ikke er påvirket af senere ændringer til eldirektivet og gasdirektivet. Eldirektivet er som led i en ændring og omarbejdning erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/944/EU af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (herefter omarbejdet eldirektiv). En bestemmelse svarende til artikel 38, stk. 1, i eldirektivet er dog fortsat indeholdt i artikel 61, stk. 1, i det omarbejdede eldirektiv. Artikel 42, stk. 1, i gasdirektivet er uændret.

Det foreslås, at en bestemmelse, der er enslydende med § 78 a i lov om elforsyning indsættes i lov om naturgasforsyning som ny § 41 c for at øge gennemsigtigheden vedrørende Forsyningstilsynets beføjelser på naturgasområdet.

Forslaget til den nye § 41 c vil ikke have nogen materielle konsekvenser, idet Forsyningstilsynet allerede har hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til energireguleringsmyndigheder i EØS-landene, til ACER og Europa-Kommissionen på naturgasområdet i medfør af elforsyningslovens § 78 a.

Det foreslås med *stk. 1*, at Forsyningstilsynet fortsat vil kunne videregive oplysninger, som er omfattet af Forsyningstilsynets tavshedspligt efter forvaltningsloven, til energireguleringsmyndigheder i lande omfattet af det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, til det europæiskeagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder og til Europa-Kommissionen, i det omfang det er nødvendigt for varetagelsen af Forsyningstilsynets, den modtagende energireguleringsmyndigheds, agenturets eller Europa-Kommissionens opgaver.

Forslaget til *stk. 1* vil fortsat gennemføre bestemmelsen i gasdirektivets artikel 42, stk. 1, om udveksling af alle oplysninger mellem energireguleringsmyndigheder og videregivelse af oplysninger til ACER, der er nødvendige for udførelse af deres opgaver i medfør af gasdirektivet.

De regulerende myndigheders opgaver fremgår navnlig af gasdirektivets artikel 41, og i forlængelse heraf af de nationale bestemmelser, der gennemfører direktivet. I Danmark fremgår bestemmelserne om gennemførelse af gasdirektivets artikel 41 af lov om naturgasforsyning og i bekendtgørelser med hjemmel i loven. Særligt indeholder bekendtgørelsen nr. 1002 af 20. oktober 2011 om Energitilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v., et antal bestemmelser vedrørende samarbejde med andre landes energireguleringsmyndigheder, ACER og Europa-Kommissionen.

ACER har forskellige opgaver i medfør af gasdirektivets bestemmelser. F.eks. skal ACER i visse situationer behandle ansøgninger om undtagelse fra gasdirektivets krav for infrastrukturanlæg, der strækker sig over mere end én medlemsstats territorium, jf. artikel 36. Bestemmelsen er i Danmark gennemført i § 22 a i lov om naturgasforsyning og bekendtgørelse nr. 1007 af 26. oktober 2011 om mulige tidsbegrænsede undtagelser fra visse bestemmelser i lov om naturgasforsyning for større anlæg i naturgasinfrastrukturen, der bl.a. indeholder bestemmelser om samarbejde med andre lande og ACER under behandlingen af en ansøgning om undtagelse.

Herudover vil den foreslåede bestemmelse fortsat give Forsyningstilsynet hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til EØS-energiereguleringsmyndigheder og ACER, hvis det er nødvendige for udførelse af deres opgaver ud over hvad der følger af opgaver af gasdirektivet. Dette er navnlig begrundet i, at energireguleringsmyndigheder og ACER også har opgaver i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet (herefter gasforordningen), der kan nødvendiggøre udveksling af fortrolige oplysninger. Således indeholder gasforordningen en bestemmelse i artikel 24, hvorefter de regulerende myndigheder bl.a. skal samarbejde med hinanden og med ACER, hvor det er relevant. Det fremgår, at de i forbindelse hermed også skal udveksle oplysninger, herunder fortrolige oplysninger.

I forhold til videregivelse af oplysninger til ACER, henvises imidlertid særligt til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2019/942/EU af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energiereguleringsmyndigheder (herefter ACER-forordning), der er en omarbejdning af den oprindelige forordning fra 2009 om oprettelse af ACER. ACER-forordningens artikel 3, stk. 2,

indeholder som noget nyt en forpligtelse for bl.a. de regulerende myndigheder til at videregive oplysninger til ACER, der er nødvendige for, at ACER kan udføre sine opgaver i henhold til ACER-forordningen. Bestemmelsen dækker også over videregivelse af fortrolige oplysninger. Bestemmelsen har umiddelbar virkning. I tilfælde, hvor ACER anmoder Forsyningstilsynet om oplysninger i medfør af ACER-forordningen, vil Forsyningstilsynets hjemmel til videregivelse af fortrolige oplysninger dermed fremadrettet fremgå direkte af artikel 3, stk. 2, i ACER-forordningen.

Den foreslåede bestemmelse vil fortsat give Forsyningstilsynet hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til energireguleringsmyndigheder i EØS-lande. Videregivelse af oplysninger vil dermed fortsat være muligt til energireguleringsmyndigheder både i EU-medlemsstater og i ikke-medlemsstater, forudsat at gasdirektivet og gasforordningen gælder i disse ikke-medlemsstater i medfør af EØS-aftalen, jf. bilag IV (Energi) til EØS-aftalen, som ændret ved det blandede EØS-udvalgets afgørelse nr. 93/2017 af 5. maj 2017 om ændring af bilag IV (Energi) til EØS-aftalen [2019/205].

Den foreslåede hjemmel i § 41 c, stk. 1, vil fortsat omfatte videregivelse af fortrolige oplysninger til EU-Kommissionen i forbindelse med Forsyningstilsynets og Europa-Kommissionens opgavevaretagelse. Dette er begrundet i, at Forsyningstilsynets og Kommissionens opgavevaretagelse i medfør af gasdirektivet og gasforordningen kan indebære, at Forsyningstilsynet videregiver oplysninger til Kommissionen, herunder også fortrolige oplysninger. Blandt Europa-Kommissionens opgaver kan f.eks. nævnes, at Europa-Kommissionen skal udtale sig om Forsyningstilsynets certificering af transmissionssystemoperatører, jf. artikel 10 i gasdirektivet sammenholdt med artikel 3 i gasforordningen, hvor certificeringen kan indeholde fortrolige oplysninger.

Videregivelse af oplysninger med hjemmel i § 41 c vil fortsat ikke berettige Forsyningstilsynet til at videregive de pågældende oplysninger til andre end de i bestemmelsen nævnte myndigheder.

Stk. 1 vil ligesom efter gældende ret omfatte oplysninger omfattet af Forsyningstilsynets tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27. Forslaget om indsættelse af den udtrykkelige hjemmel i den foreslåede bestemmelse i § 41 c ændrer ikke ved, at Forsyningstilsynet, ligesom det er muligt efter gældende ret, også kan videregive oplysninger, som ikke er fortrolige.

Ved videregivelse af personoplysninger, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), vil Forsyningstilsynet, som det også er tilfælde efter gældende ret, skulle iagttage forordningens og lovens bestemmelser. Det antages, at det som helt overvejende udgangspunkt ikke vil være relevant for varetagelsen af Forsyningstilsynets, andre energireguleringsmyndigheders, ACERs eller Europa-Kommissionens opgavevaretagelse i medfør af forpligtelserne i gasdirektivet, gasforordningen eller ACER-forordningen, at Forsyningstilsynet udveksler personoplysninger med de nævnte udenlandske myndigheder.

Forslaget til § 41 c, stk. 2, vil fastlægge de betingelser, der, ligesom efter gældende ret, skal være opfyldt for, at Forsyningstilsynet kan videregive oplysninger til de nævnte landes regulerende myndigheder, ACER eller Europa-Kommissionen. Det er herefter en betingelse, at modtageren af de oplysninger, der videregives, er omfattet af en tavshedspligt, som svarer til den, Forsyningstilsynet er undergivet efter forvaltningsloven, og at modtagerens videregivelse kun kan ske med udtrykkeligt samtykke fra Forsyningstilsynet, kun til det

formål, som samtykket omfatter, og under den forudsætning, at fortroligheden af de videregivne oplysninger fortsat bevares.

Der vil, ligesom efter gældende ret, kun undtagelsesvis kunne gives samtykke til videregivelse af oplysningerne til andre myndigheder end en regulerende myndighed. I givet fald vil det som hidtil være en forudsætning herfor, at videregivelsen af oplysningerne tjener et formål, der er dækket af gasdirektivet eller gasforordningen.

Til nr. 9

I medfør af § 55, stk. 1, i lov om naturgasforsyning kan energi-, forsynings- og klimaministeren tillade, at der til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers virksomhed, iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom, når almenvellet kræver det.

Det foreslås, at § 55, *stk. 1*, præciseres ved, at »Til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers virksomhed« efter forslaget ændres til »Til etablering og drift af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg«.

Begrundelsen for præciseringen er, at den hidtidige ordlyd dels er fundet utidssvarende, grundet bestemmelsens historiske ophav, jf. de almindelige bemærkning afsnit 2.3.1., og dels kan ordlyden give anledning til misforståelse om rækkevidden af bestemmelsen, når bestemmelsen alene omtaler etablering af naturgastransmissionsanlæg. Praksis for ekspropriationsforretninger på transmissionsniveau i gassektoren omfatter ikke alene ekspropriationsforretninger med henblik på etablering, men også ekspropriationsforretninger med henblik på den efterfølgende drift m.v. Den foreslåede formulering skal dermed præcisere, at bestemmelsen ikke alene omfatter etablering, men også drift. Det bemærkes, at etablering og drift skal forstås bredt. Praksis har eksempelvis indtil nu i forhold til omlægningsarbejder af eksisterende ruteføringer indbefattet, at de eksisterende rør sløjfes, mens der etableres nye på den nye valgte rute.

Der er i forhold til den generelle tilgang draget inspiration fra § 27 i lov nr. 26 af 10. januar 2019 om sikkerhed ved elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel (ekspropriationsbestemmelsen for elinfrastruktur). I elsikkerhedsloven angives ikke specifikke selskaber, som det gør efter den gældende bestemmelse med angivelsen af »transmissionsselskabers virksomhed«. Henset til de almindelige bemærkninger om gennemførelsen af ændringsdirektivet under afsnit 2.1.1., findes der flere mulige selskabskonstruktioner bag ejerskab af gasinfrastruktur. Det vurderes derfor uhensigtsmæssigt at opretholde selskabsomtalen, når der reelt kan være anderledes ejerkonstruktioner, som ordlydsmæssigt vil falde uden for den sproglige opfattelse af transmissionsselskaber. Som følge heraf udgår også formuleringen om selskabsspecificeringen for aktiviteten, da transmissionsinfrastruktur drives af transmissionsselskaber, forstås bred, som omfattet af lov om naturgasforsynings § 6, nr. 28.

Det bemærkes i den forbindelse, at naturgastransmissionsanlæg i henhold til praksis også omfatter den til transmissionsinfrastrukturen, eller transmissionsnettet, nødvendige tekniske infrastrukturindretning, som ikke i sig selv er rørledninger - eksempelvis linjeventilstationer, målestationer og/eller kompressorstationer, uden at der herved er foretaget en udtømmende opremsning.

Det er ikke hensigten at foretage en materiel ændring ved lovforslaget, men alene at foretage en redaktionel præcisering i forhold til retvisende at gengive gældende ret.

Til nr. 10

I medfør af § 55, stk. 1, i lov om naturgasforsyning kan energi-, forsynings- og klimaministeren tillade, at der til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionselskabers virksomhed, iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom, når almenvellet kræver det.

Ordlydsmæssigt fremgår hjemmel til at iværksætte ekspropriation til fordel for opstrømsinfrastruktur ikke eksplicit af den gældende bestemmelse på trods af gældende ret, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Den foreslåede nye § 55, stk. 2, vil medføre, at hjemmel til at iværksætte ekspropriation for så vidt angår opstrømsinfrastruktur fremadrettet fremgår entydigt af lov om naturgasforsyning frem for som hidtil at være indeholdt i det gamle, i dag misvisende begreb naturgastransmissionsanlæg. Opstrømsinfrastruktur omfatter både opstrømsrørledningsnet og opstrømsanlæg efter den foreslåede nyaffattelse af § 6, nr. 20, som tilhørende teknisk infrastrukturindretninger som eksempelvis linjeventilstationer, målestationer og/eller kompressorstationer, uden at der herved er foretaget en udtømmende opremsning. Det bemærkes i den forbindelse, at der tale om en juridisk sondring mellem opstrøm og transmission, som ikke er begrundet i den fysiske indretning eller de nødvendige tilhørende infrastrukturindretninger.

Som det fremgår af afsnit 2.3.2.1. er § 55 i lov om naturgasforsyning en videreførelse af den dagældende bestemmelse fra lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning. Der er historisk set sket ekspropriation for opstrømsinfrastruktur med ekspropriationshjemlen, der er videreført i den nuværende lov om naturgasforsynings § 55, der ordlydsmæssigt alene omtaler naturgastransmissionsanlæg. Ekspropriationerne skete på et tidspunkt, hvor der ikke sondredes mellem transmission og opstrøm. Da bestemmelsen i praksis hidtil har været anvendt til ekspropriation til fordel for opstrømvirksomhed, vurderes det, at lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning ikke har haft til hensigt at ændre materielt på den gældende ekspropriationsbestemmelses rækkevidde eller omfang. Dette understøttes af bemærkningerne til § 55, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, L 239 som fremsat, side 6529-6585, hvor det fremgår, at der med mindre redaktionelle ændringer er tale om en videreførelse af § 6 fra den dagældende lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning. På den baggrund skal forslaget til det nye § 55, stk. 2, ses som en præcisering af de gældende regler, der præciserer overensstemmelse mellem ekspropriationsbestemmelserne i lov om naturgasforsyning med den EU-retlige sondring mellem transmission og opstrøm.

Det er hensigten, at der med forslaget fremadrettet vil være en klar og entydig hjemmel til at iværksætte ekspropriation for opstrømsvirksomhed, som holdes adskilt fra hjemlen til at iværksætte ekspropriation for transmissionsvirksomhed, hvorved den EU-retlige sondring afspejles mere konsistent i lov om naturgasforsyning. Da der med forslaget vil være tale om en præcisering af gældende ret, vil ansøgning om og tilladelse efter den foreslåede § 55, stk. 2, følge samme proces som den gældende § 55, stk. 1, se bemærkningerne til afsnit 2.3.1.1.

For så vidt angår hjemmel til at iværksætte ekspropriation for tilslutning af opgraderingsanlæg, så fremgår dette ikke eksplicit af § 55 i dag – hverken på transmissions- eller distributionsniveau.

Den foreslåede nye § 55, stk. 3, vil medføre, at der fremadrettet vil være en entydig og enkel hjemmel til at iværksætte ekspropriation for så vidt angår tilslutninger af opgraderingsanlæg, som i henhold til lovens § 35 a, stk. 1, har ret til tilslutning. Forslaget vil medføre, at såvel retten til tilslutning som hjemmel til at iværksætte ekspropriation genfindes i samme lovgivning, uden dog i øvrigt at berøre de kommunalretlige varmeplanlægningsmuligheder efter lov om varmforsyning.

For tilslutning af opgraderingsanlæg følger retten af lov om naturgasforsynings § 35 a, stk. 1, mens hjemmel til at iværksætte ekspropriation har været delt mellem lov om naturgasforsyning (transmissionsniveau) og lov

om varmforsyning (distributionsniveau). Det bemærkes, at der i henhold til gældende ret er ekspropriationsadgang for tilslutninger på begge infrastrukturniveauer, da tilslutningerne i henhold til praksis skal ses som udvidelser af henholdsvis et transmissions- og/eller et distributionssystem. Den foreslåede tilføjelse i det nye stk. 3 er fundet hensigtsmæssigt henset til de i afsnit 2.3.2. nævnte bemærkninger om, at enkelte kommuner har fundet anledning til at stille krav om udarbejdelse af varmeprojektplan for tilslutning af opgraderingsanlæg, når der ellers efter lov om naturgasforsynings § 35 a, stk. 1, er ret til tilslutningen. Det vil stride mod forpligtelserne for transmissions- og distributionsselskaberne efter lov om naturgasforsynings § 35 a, stk. 1, om at tilslutte opgraderingsanlæg, hvis retten til tilslutning samtidig også skulle underlægges et krav om kommunal godkendelse efter regler om kommunal varmeplanlægning i lov om varmforsynings kapitel 2.

Den foreslåede nye stk. 3 vil derfor dels udskille hjemlen til at iværksætte ekspropriation fra lov om naturgasforsynings § 55, stk. 1, for så vidt angår tilslutning af opgraderingsanlæg på transmissionsniveau, og dels udskille hjemlen til at iværksætte ekspropriation fra lov om varmforsynings kapitel 3 for så vidt angår tilslutning af opgraderingsanlæg på distributionsniveau. Udskillelsen fra lov om varmforsyning berører i øvrigt ikke den kommunale varmeplanlægning, som omfatter biogasanlæg til varmeformål. På den baggrund foreslås der ikke ændringer i lov om varmforsyning.

Det er hensigten at præcisere og samle en klar og entydig hjemmel til at iværksætte ekspropriation for tilslutninger efter erhvervelse af retten hertil i medfør af lov om naturgasforsynings § 35 a.

Til nr. 11

Efter den gældende § 55, stk. 1, jf. stk. 2, finder lov om fremgangsmåden vedrørende ekspropriation af fast ejendom anvendelse ved iværksættelse af ekspropriation til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers virksomhed.

Det foreslås, at iværksættelse af ekspropriation for så vidt angår lovforslagets § 1, nr. 10, vedrørende opstrømsinfrastruktur (forslag til ny § 55, stk. 2) i henhold til praksis fortsat følger lov om fremgangsmåden vedrørende ekspropriation af fast ejendom.

Den foreslåede ændring af § 55, stk. 2, som med lovforslaget vil blive til § 55, stk. 4, vil medføre, at lov om fremgangsmåden vedrørende ekspropriation af fast ejendom fortsat finder anvendelse for så vidt angår iværksættelse af ekspropriation for opstrømsrørledningsnet og opstrømsanlæg (forslag til ny § 55, stk. 2).

Det er hensigten at følge hidtidig praksis i forhold til, at ekspropriation på transmissionsniveau finder sted efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom (statslig ekspropriation), mens ekspropriation på distributionsniveau finder sted efter reglerne i lov om varmforsyning, der henviser til lov om offentlige veje (kommunal ekspropriation). Det bemærkes, at på trods af den juridiske sondring i kraft af EU-reguleringen, så kan opstrømsinfrastruktur siges at være på transmissionsniveau, se de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.1.

Til nr. 12

Til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers virksomhed kan energi-, forsynings- og klimaministeren, når almenvellet kræver det, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. gældende § 55, stk. 1. Ekspropriation i henhold til stk. 1 finder sted efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. gældende § 55, stk. 2.

Tilslutning af opgraderingsanlæg er i henhold til praksis en udvidelse af transmissionssystemet og derefter omfattet af § 55, stk. 1 og 2.

I medfør af § 16 i lov om varmforsyning kan der for de til en naturgasforsyning nødvendige fordelings- og distributionsanlæg, der skal levere naturgas til andre formål end rumopvarmning, ved ekspropriation 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger samt tilhører hertil, 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejernes rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over fast ejendom, og 3) endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over fast ejendom. Det samme gør sig gældende for naturgasfordelings- og distributionsanlæg, der har rumopvarmning som formål. Dette ligger implicit i kategoriseringen af naturgasdistributionsanlæg som kollektive varmforsyningsanlæg i lov om varmforsynings § 2, stk. 3.

Beslutningen om ekspropriation efter § 16 i lov om varmforsyning træffes af kommunalbestyrelsen, jf. § 17, stk. 1, i lov om varmforsyning. Ved ekspropriationens gennemførelse finder bestemmelser i lov om offentlige veje §§ 99-102 tilsvarende anvendelse, jf. § 17, stk. 2, i lov om varmforsyning. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan, hvis der for samme anlæg skal ske ekspropriation i flere kommuner, bestemme, at ekspropriationen skal ske efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation af fast ejendom, jf. § 17, stk. 3, i lov om varmforsyning.

I medfør af § 100 i lov om offentlige veje skal vejmyndigheden afholde en åstedsforsamling, inden ekspropriation besluttet. Ved åstedsforsamlingen skal mindst et medlem af den kommunalbestyrelse, der er vejmyndighed, deltage, og åstedsforsamlingen ledes af et medlem af kommunalbestyrelsen, jf. § 101, stk. 1, i lov om offentlige veje. Vejmyndigheden kan træffe beslutning om ekspropriation, når klagefristen er udløbet efter § 102, stk. 1, medmindre klagefristen ved accept fraviges af de berørte ejere og brugere, jf. § 102, stk. 4, i lov om offentlige veje. Spørgsmål om erstatning for ekspropriation efter § 17, stk. 1, i lov om varmforsyning afgøres af taksationsmyndigheder efter §§ 105-111 i lov om offentlige veje.

Tilslutning af opgraderingsanlæg er i henhold til praksis en udvidelse af distributionssystemet og er derfor omfattet af kapitel 3 i lov om varmforsyning. Dette indbefatter ekspropriationsadgang efter § 16, beslutningskompetence for kommunalbestyrelsen efter § 17, stk. 1, og brug af visse regler i lov om offentlige veje, jf. § 17, stk. 2.

Grundlaget for behovet for tilslutning af opgraderingsanlæg følger af retten til tilslutning efter lov om naturgasforsynings § 35 a. Dette uanset på hvilket infrastrukturniveau tilslutningen er nødvendig – enten transmissions- eller distributionsniveau.

Som konsekvens af forslaget om samling af hjemmel til at iværksætte ekspropriation for tilslutninger af opgraderingsanlæg, foreslås det med det nye § 55, stk. 5, at reglerne om ekspropriation på transmissionsniveau opretholdes, så det fortsat vil være reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, der finder anvendelse. Tilsvarende gør sig gældende for reglerne om ekspropriation for gasinfrastruktur på distributionsniveau efter lov om varmforsyning, dog med den præcisering, at projektbekendtgørelsen efter lov om varmforsynings kapitel 2 ikke finder anvendelse ved ekspropriation efter den foreslåede § 55, stk. 3, da der ikke vil være tale om kommunal varmeplanlægning. Det bemærkes hertil, at den kommunale varmeplanlægning ikke kan gå imod en lovfæstet ret i henhold til lov om naturgasforsynings § 35 a, stk. 1, om at tilslutte opgraderingsanlæg til naturgasforsyningsnettet. Spørgsmålet om udarbejdelse af projektplaner for tilslutning af opgraderingsanlæg er derfor overflødig.

Dette berører ikke kommunernes ret til varmeplanlægning for biogasanlæg, men netop ikke eventuelle opgraderingsanlæg.

Det er hensigten med forslaget § 55, stk. 3, jf. den foreslåede § 55, stk. 5, at når der opnås ret til tilslutning til efter § 35 a, stk. 1, i lov om naturgasforsyning, på distributionsniveau, så finder reglerne om ekspropriation i kapitel 3 i lov om varmforsyning anvendelse, dog uden brug af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, jf. afsnit 2.3.1.3. For så vidt angår tilslutning på transmissionsniveau, er det hensigten efter den foreslåede § 55, stk. 3, skal følge gældende regler. Dette ses ved den foreslåede ændring i § 55, stk. 4, hvorefter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom finder anvendelse for transmissionsdelen efter den foreslåede § 55, stk.3, når der ellers er opnået ret til tilslutning efter 35 a, stk. 1, i lov om naturgasforsyning.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Den fremgår af lov om Energinet, at § 2, stk. 2, 3. pkt., vedrører omfanget af Energinets opgaver, § 12, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, vedrører Energinet og virksomhedens helejede datterselskabers interne regnskabsføring, og § 13, stk. 1, 2. pkt., vedrører Energinets overskud. De nævnte bestemmelser i lov omtaler gasopstrømssystemer og gasopstrømssystemvirksomhed.

Som følge af den foreslåede nyaffattelse i lov om naturgasforsyning af § 6, nr. 20, om redaktionel ændring af opstrømssystem til opstrømsanlæg, foreslås § 2, stk. 1, 3. pkt., § 12, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 samt § 13, stk. 1, 2. pkt., ændret.

De foreslåede ændringer vil ikke have materiel betydning. Et gasopstrømssystem vil som gennemgået i bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 2, fremadrettet alene skifte navn, så samlebetegnelsen for opstrømsrørledningsnet inklusive tilknyttede behandlingsanlæg fortsat omfatter en integreret drift af en opstrømsrørledningsnet og et tilhørende behandlingsanlæg, men vil fremadrettet benævnes som opstrømsanlæg.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da lov om naturgasforsyning ikke gælder for Færøerne og Grønland.

---

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for, EU-Tidende 2019, nr. L 117, side 1, og gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvalitet af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-Tidende 2015, nr. L 239, side 1.</p> <p>§ 6. --- 20) Opstrømssystem: Opstrømsrørledningsnet og tilknyttet behandlingsanlæg på land, der drives som et samlet system.</p> <p>§ 6. --- 27) Transit: Transport af naturgas gennem det danske transmissionsnet med henblik på levering til kunder uden for Danmark. 28) Transmissionsselskab: Enhver fysisk eller juridisk person, der varetager transmissionsfunktionen.</p> <p>§ 12. --- 3) varetage forsyningssikkerheden i Danmark,</p>	<p>§ 1</p> <p>I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 5. september 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 466 af 18. maj 2011 og § 3 i lov nr. 494 af 1. maj 2019, foretages følgende ændringer</p> <p>1. Fodnoten til lovens titel affattes således:</p> <p>»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 94, som ændret ved direktiv 2019/692/EU af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas, EU-Tidende 2019, nr. L 117, side 1, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1513/EU af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvalitet af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-tidende 2005, nr. L 239, side 1.«</p> <p>2. § 6, nr. 20, affattes således: »20) Opstrømsanlæg: Opstrømsrørledningsnet og tilknyttet behandlingsterminal på land, der drives samlet.«</p> <p>3. § 6, nr. 27, ophæves. Nr. 28 bliver herefter nr. 27.</p> <p>4. I § 12, stk. 1, nr. 3, ændres »varetage forsyningssikkerheden« til: »varetage opgaver vedrørende forsyningssikkerheden«</p>

<p>---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Et transmissionsselskab kan indgå aftaler om kapacitet, som forbeholdes forsyningssikkerhed for transit.</p> <p>§ 21. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg regler for adgang til opstrømsrørledningsnet og opstrømssystemer, herunder faciliteter, som yder tekniske tjenester i forbindelse med sådan adgang, bortset fra de dele af sådanne net og faciliteter, der benyttes til lokale produktionsaktiviteter ved et felt, hvor gassen produceres.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om bilæggelse af tvister vedrørende adgang til opstrømsrørledningsnet og opstrømssystemer.</p> <p>§ 37 d. Energinet og denne virksomheds helejede datterselskaber kan i priserne for de aktiviteter, som varetages i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet indregne nødvendige omkostninger, herunder til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger, samt nødvendig forrentning af virksomhedens kapital. Denne bestemmelse gælder ikke for distributions-, lager-, opstrømsrørlednings- og opstrømssystemvirksomhed.</p> <p>§ 55. Til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers</p>	<p>5. § 12 <i>stk. 2</i>, affattes således: »<i>Stk. 2.</i> Aftaler i medfør af stk. 1, nr. 4, der vedrører drift af transmissionsforbindelser mellem Danmark og et land uden for Den Europæiske Union, skal anmeldes til Forsyningstilsynet.«</p> <p>6. I § 21, <i>stk. 1</i> og 2, ændres »opstrømssystemer« til: »opstrømsanlæg«.</p> <p>7. I § 37 d, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, ændres »opstrømssystemvirksomhed« til: »opstrømsanlægsvirksomhed«.</p> <p>8. Efter § 41 b indsættes: »§ 41 c. Forsyningstilsynet kan til energireguleringsmyndigheder i lande omfattet af det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, til det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder og til Europa-Kommissionen videregive oplysninger, som er omfattet af Forsyningstilsynets tavshedspligt efter forvaltningsloven, i det omfang det er nødvendigt for varetagelsen af Forsyningstilsynets, den modtagende energireguleringsmyndigheds, agenturets eller Europa-Kommissionens opgaver. <i>Stk. 2.</i> Ved videregivelse af oplysninger til myndigheder, agenturet og Europa-Kommissionen i medfør af stk. 1 skal Forsyningstilsynet betinge videregivelsen af, at oplysningerne 1) er omfattet af en tavshedspligt hos modtageren, som svarer til den, Forsyningstilsynet er undergivet efter forvaltningsloven, og 2) kun kan videregives af modtageren med udtrykkeligt samtykke fra Forsyningstilsynet, til det formål, som samtykket omfatter, og til personer, der er omfattet af en tavshedspligt, som svarer til den, Forsyningstilsynet er undergivet efter forvaltningsloven.«</p> <p>9. I § 55, <i>stk. 1</i>, ændres »Til etablering af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg for transmissionsselskabers</p>
--	---

<p>virksomhed kan energi-, forsynings- og klimaministeren, når almenvellet kræver det, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ekspropriation i henhold til stk. 1 finder sted efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.</p> <p>§ 12. --- 2) specificere indtægter fra ejerskab af transmissions- og distributionsnet, lagerfaciliteter, gasopstrømsrørledningsnet og gasopstrømssystemer samt olierørledning og separationsfaciliteter.</p>	<p>virksomhed« til: »Til etablering og drift af de nødvendige naturgastransmissionsanlæg «.</p> <p>10. I § 55 indsættes efter stk. 1 som nye stykker: »<i>Stk. 2.</i> Til etablering og drift af de nødvendige opstrømsrørledningsnet og opstrømsanlæg kan energi-, forsynings- og klimaministeren, når almenvellet kræver det, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom. <i>Stk. 3.</i> Til etablering og drift af de nødvendige tilslutninger af opgraderingsanlæg til naturgasforsyningsnettet, jf. § 35 a, stk. 1, kan energi-, forsynings- og klimaministeren for tilslutning til transmissionsnettet eller kommunalbestyrelsen for tilslutning til distributionsnettet, når almenvellet kræver det, og når der efter § 35 a er opnået ret til tilslutning, tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom.« Stk. 2 bliver herefter stk. 4.</p> <p>11. I § 55, stk. 2, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1« til: »stk. 1 og 2«.</p> <p>12. I § 55 indsættes efter stk. 2, der bliver stk. 5, som nyt stykke: »<i>Stk. 5.</i> Ved ekspropriation for tilslutninger til distributionsnettet efter stk. 3, finder reglerne i kapitel 3 i lov om varmforsyning anvendelse, dog finder bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg ikke anvendelse. Ved ekspropriation for tilslutninger til transmissionsnettet efter stk. 3, finder reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom anvendelse.«</p> <p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om Energinet, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 27. juni 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 494 af 1. maj 2019, foretages følgende ændringer:</p> <p>1. Overalt i loven ændres » gasopstrømssystemvirksomhed« til: »gasopstrømsanlægsvirksomhed«.</p> <p>2. I § 12, stk. 1, nr. 2, ændres »gasopstrømssystemer« til: »gasopstrømsanlæg«.</p>
---	--

Direktiv 2019/692/EU

UDKAST